Ն. 2984 1895 ԱՊՐԻԼ 27 ԲԼՈՒՇԱՇԲԱԹ 1312 ԶԻԼԳԱՅԻ 14 ՕՆԳԻՐՈՒՆՃԻ ՄԷՆԻ

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՅՐԱՏԻՐԻ ՀԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլէ	6 այլէ	3 այլէ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇԽԱ	200 »	100 »	»

Մէկհատիւ 20 ղրուշան

(صاحب امتياز: جيولكيان)

ԵՒՐՈՊԻ ԿԱՂԷՄԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինեմ, 2ինեմ վէ 3ինեմ սահիպէ ղ. 5
Կիւնեմիւ սահիպէ 11ի 10բ. հա. » 8

Մէկտասը նամիյա սաիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ սէրբ օլունմայան էվրաղ իսաէ օլունմայաճագ

Իսարբէանէսի Սթամպոլատա Պապը Ալի ճատտէսինէ նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպասասընտա սարը։ Քեսգինի մէվսիմ հաղորդատա կայէթանդն սահիպ վէ մէտուրը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալէմանիա իմպէրաթօրը Կիյեօմ հաղրէթլէրի՝ հագընատա Շերմալա ազգու պիր սէյահաթ իսրա իտուպ, իշպու սէյահաթ Նորվէկիայա տէլիլ, Գալթիզ տէնիզի սէվահինտէ Շուէտ մէմալիքինէ վուգու պուլաճագ, վէ միւշարէլէյի՝ էվվէլ պէ էվվէլ Շուէտ բաթթանթը օլան Սթօգօլմ չէհրինի զիյարէթ էյլէյէճէք տիր։

Հավանատան վարիա օլան պիր թէլեկրաֆա նազարէն, Գուլպա տատա էշզայասը միյանընտա մէկլուսիյէթ տրթմագտա օլուպ, ասիլէրին պիր չօղը միւհիմմաթ պուլամատզլարընտան նաչի տրզը իթաաթ վէ իսթիման իթմէքտէ տիրլէր։

Նիւ-Յորգըն Ո-ոլը նամ կազէթասը մուպարիք՝ Սբանիա հիւքիմէթինէ գարշը պուլունտըղը թավը ու հարբէքէթէն նաչի Գուլպատա կուանթանամօ նամ մահալատ թանթը թէվզիֆէ ալընմըշտըր։

Մէրքէրատ Մարգո Բարմինէգին թանթը գօնանատարնատա պուլունան էշզայա չէթէսի՝ Սբանեալ ասաքիրի թարաֆընտան մաղլուպ վէ միւզմէկալ օլմուշ, վէ էանտի միւտարէպէտ մէրգում տէրքէրատ տախի թէլէֆ իտիլմիշ տիր։

Նուանթիսթանտան չէհրիմիզ բիացասընա վիւրուտա իտէն պիր թէլեկրաֆտան անլայըլտըղընա կէօրէ, գուրու իւզիմլէրին պիրա ըուսում Ամերիգայա իսխալինէ միւսատատ իտիլմէսի իւզէրինէ, մէզգիւր իւզիմ ֆիյաթը մէմուլին ֆէվզինատ արթմըշ տըր։

Գալիթզ գանալրընդն բէսմը քիշատը միանատպէթիլէ, Բիէլ լիմանընա կիտճէք օլան Ֆրանսա սէֆարինէ վէրիլէ պայրաղատ միանընատա, իմբէրատօր Կիյեօմ հաղրէթլէրինէ մախսուս պիր պայրաղ վար տըր քի, պունատան Ալէմանիա իլէ Ֆրանսա մուհարպէսինի կէօռթէրէն 1870 թարիխի՝ պիր իսթիրամ ալէմէթի օլարագ չդարբլմըշ տըր։

Կոլոռա կազէթասընդն բիվայէթինէ նազարէն, Գրէսթ չէհրինատ քանին պայրաղ իմալ իտէն պիր ֆապրիգայա էնին պիր պանատրա սրբարըշ իտիլմիշ տիր։ Գու պայրաղ սարը բէնքատ օլուպ, աէօրթ քէնարընտա պիրեր գարագուշ բէսմ պուլունաճագ, էլէ պու գուշլարընդն արասընտա չզրլաճագ խաչն պիր հիւթինէ 1870 թարիխի եազըլաճագ, վէ ֆազաթ պու թարիխ մուարէպէյէ իյմա իթմէյիպ, անճագ իմբէրաթօրլըղընդն զէմանը թէէսիսինէ տէլալէթ իտէճէք տիր։

Զիթրալ իւզէրինէ հարէքէթ իտէրէք, մուախիրէրն Աֆղանիսթանա իլթիճա էթմիշ օլան Ռումա Խանդն պիր խայլի մայէթի էրքանդրյա Ամար գալէսինէ սըղընարը, վէ Ինկիթէրայա մուգավէմէթ իթմէք իչուն եէնի պիր մէրքէզ թէէսիս իթմէկէ չալըշտրը՝ թէլեկրաֆ հավատիսինատն տիր։ Մուսախլէյէին՝ ճէլալապատա էսիր օլտրընդնա տարր օլան չայիալար էսասսը իմիշ։

ՏԱԽԻԼԻՒՃԷ

Ճինայէթ ֆիիլլէրինատն տօլայը Թարապլուսը Շամ հապսխանէսինատ մահպուս պուլընան Սալա վէ Նիգօլի նամ չախսալարը՝ միւտաթէթ ճէգաիյէլէրինին պագը գալան գըսմընդն աֆվըյլա սէրպէսթ պրագըլմալարը խուսուսընա պիլիսթիյդան իրատէի Սէնիյէ չէրեֆսուտուր պուլրըլմըշ տըր։

—Մէռնէօրին պէյանընա կէօրէ, Տանանթը վիլայէթինին ահվալինի Թահգիգ ու թէֆթիշ իթմէք իւզրէ, Թէֆթիշը Ասքէրի գօմիսիոնը ալիսի ազասընտան սատա. Հասան Էֆէնդի բաչա հաղրէթլէրի իլէ Շուրաի Տէվլէթ ազասընտան սատա. Սըտգի պէյ, Ատիյէ Նէզարէթի Սիհիրը Ահվալ միւտիրի սատա. Շեվքէթ պէյ վէ Պահրիյէ միրիկի-վալարընտան սատա. Ահմէտ Հիլմի բաչա իլէ միւթէսարրըֆը սապրդ սատա. Պէհրամ բաչա հաղրէթլէրինատն միւրեքքէպ օլան գօմիսիոն Եանեայա ավտէթլէ ահվալը վիլայէթի թէֆթիշ իթմէք իչուն էմր ալմըշ օլտըղընտան, մէզքիւր հէյէթ ախիրէն Ավլոնեա նամ մահալէ միւվասէլէթ իտէրէք, օրատան թահգիգաթ իհրասը իչուն Պէրաթա ազիմէթ էյլէմիշ վէ էլեէվմ օրատա պուլունըպ իյֆաի վազիֆէյէ տեվամ էյլէմէքտէ իմիշ։

—Էմնիյէթ Սանտրը միւտիրի օլուպ էլեէվմ Պիթլիս վալի վէքաւլէթինի իյֆա իթմէքտէ օլան սատա. Էօմէր պէյ հաղրէթլէրինէ՝ պա իրատէի Սէնիյէ 17,000 ղրշ. մաաշ վէրիլէճէք տիր։

—Խազինէի խասսա Շահանէ նազրը տէվլ. Բօրթուգալ Միքայէլ բաչա հաղրէթլէրի՝ կէչէն ճումա կիւնիւ Հէրեքէ ֆապրիգասընա ազիմէթ իտէրէք, օրատա եաբրան գումշլարը սուրէթը իմալթը իլէ ախիրէն օլ պապտէ իճրա օլընան պազը իսլահաթը նազարը թէֆթիշէն կէչիրմիշ տիր։

Բաչի միշարէլէյհ հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն մէզքիւր ֆապրիգա միւտիրի իլէ սիր մէմուրլարընը նէզտինէ ճէյալ ու տավէթ իտէրէք, ֆապրիգանընդն պիր գաթ տահա քէսպը ինթիգամ էյլէմէսի իչուն մումիսիլյհիմէ էմրլէր վերմիշտիր։

—Ինկիլթէրա սէֆիրի Սըր Ֆիլիբ Գրերի՝ քէնտիսինի զիյատէճէ իւշիմիշ օլարընդնատն, էվվէլքի կիւն Նէվրուզի թապիր օլընան սընդր աղրլարը հըսս իթմիշ, վէ տիւն ահվալը սրհհիյէսինէճէ էյլիք էսերի կէօրիւնմիշ իսէ տէ, ինթիյաթէն օտասընտան չզգմամաղ մէճպուր օլմուշ տըր։

—Բում Բաթրիգխանէսի միւխթէլիթ մէճլիսի ազալարընտան միւտտէթը մէմուրիյէթլէրի խիթամ պուլան 4 ազա եէրինէ տիկէրլէրին ինթիխապ իթմէք իչուն, Սինօդ մէճլիսի ումում ազալարը իլէ միւխթէլիթ մէճլիսի 8 ազասը վէ Տէրսատէթ սէմթլէրի 28 վէքիլլէրին՝ տէն միւրեքքէպ օլան մէճլիսը ինթիխապ՝ տիւն Բում Բաթրիգխանէսինատ ազատ իճթիմա իտէրէք, իսթիֆա իտէն ազալար եէրինէ նաֆիա նէզարէթի հուգուգ միշավիրի սատա. Միլթիյատի Եազօ վէ թիւճճարատան Բէսսէօղլու վէ Սուրյա էֆ.լեր իլէ խարճիյէ նէզարէթի հուգուգ միշավիրլերինատն Նիգօլաքի Զուհուրիտի էֆ.՝ մէճլիսը միւխթէլիթ ազալըղընա թային օլունմշլար տըր։

—Ցույունը Ումումիյէ իտարէ մէճլիսի բէիսի Մ. Պէրժէնին՝ զէվճէսինի Տէրսաատէթ կէթիրմէք իչուն Բարիզէ կիտիկնի պազը կազէթարար եազմըշլար իսէ տէ, բէիսը մումիսիլյհ յունիս այընատա Տէրսաատէթատն Բարիզէ հարաքէթլէ զէվճէսինի պուրայա կէթիրճէճկի, վէ թէքմիլ եազ մէմուրինատ Թարապիատա քանին Սըմրը Բալաս օթէլինատ իսքան իտէճէկի մէվսուգէն իշտիրմիշ տիր։

—Ցույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի պաշ քատիպի Մ. Վիթալ Քիւիէնին ահվալը սրհհիյէսի էվվէլքի ագշամ մուճիքը մէմուրիյէթ պիր հայտ պուլընմատը մաէթթէէսիսի իշտիրմիշ տիր։ Մումիսիլյհ Մ. Քիւինէ կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ ինֆլուէնցատան թութուլմըշ իսէ տէ, խասթաղը պիրտէն պիրէ սաթլաճանա տէօնմիշ վէ պու հալ քէնտի էֆ.ըատը արիէսինէ մուճիպը էնտիյէ օլմըշ տըր։

—Սըրպիա գրալը թարաֆընտան Մէռէրիս Օրէռէռալ կազէթասը միւտիրի Մ. Պէլիսէ՝ Սէն-Սավա նիշանընընդ Շինճի ըիւթպէսինատն պիր գրթասը իհտա օլընմըշ տըր։

—Թիւրքիայա կէլէն էճնէպիլէրին եանընտա պուլընան սիլահլարը կէօմրիւքլերճէ գապթ ու միւսատերէսի լազըմ կէլիպ կէլմէյճէկի Բուսումաթլիմանէթինճէ Պապը Ալիյէ վուգու պուլան միւրաճաաթ իւզէրինէ, իշպու սիվալա ճէվապը ըէտտա վերիլմիշ տիր։ Հալ պսւ քի ախիրէն թէէսիս օլընան պիր գանուն մուճիպինճէ, Թիւրքիայա կէլէն էճնէպիլէր քէնտի գօնսօլօսլարը մարիֆէթիյլէ եանլարընտա պուլընտըրըտզլարը սիլահլար իչուն քէֆալէթ վերմէկէ մէճպուր պուլընտրգլարընտան, պու մէսլատ ումում վիլայաթա տախի էմրլեր կէօնտերիլմիշ տիր։

—Գալաթատա Օսմանլըպանգասընդն էսկի տարիբէսի իթթիսալինատ էպնիյէ ինչասը իչուն պիր գաչ կիւնատն պէրու թէմէլլեր գաղրլմագտա օլտուղը սըրատա, տիւն պիր մէրմեր գաբագ զուհուր իտէրէք, իտիլէն չիպչէ իւզէրինէ էթրաֆը գազըլըգտա իքի մէզար զուհուր իթմիշ, վէ տէրունինատ հէնուզ զէտէլէնմէմիշ քէմիքլեր պուլընմըշ, վէ մէգքիւր մէզարլար ճինիվիզ զէմանընա ախտ պուլընտրզը զանն օլունտրզընտան, Միւզէխանէի Հիւմայունա իխպարը քէյֆիյէթ իտիլմիշ տիր։

—Ինկիլթէրա սէֆիրի Սըր Ֆիլիբ Գրերի՝ քէնտիսինի զիյատէճէ իւշիմիշ օլտրզընտան, էվվէլքի կիւն Նէվրուզի թապիր օլընան սընդր աղրլարը հըսս իթմիշ, վէ տիւն ահվալը սրհհիյէսին էյլիք էսերի կէօրիւնմիշ իսէ տէ, ինթիյաթէն օտասընտան չզգմամաղ մէճպուր օլմուշ տըր։

—Բում Բաթրիգխանէսի միւխթէլիթ մէճլիսի ազալարընտան միւտտէթը մէմուրիյէթլէրի խիթամ պուլան 4 ազա եէրինէ տիկէրլէրին ինթիխապ իթմէք իչուն, Սինօդ մէճլիսի ումում ազալարը իլէ միւխթէլիթ մէճլիսի 8 ազասը վէ Տէրսատէթ սէմթլէրի 28 վէքիլլէրին՝ տէն միւրեքքէպ օլան մէճլիսը ինթիխապ՝ տիւն Բում Բաթրիգխանէսինատ ազատ իճթիմա իտէրէք, իսթիֆա իտէն ազալար եէրինէ նաֆիա նէզարէթի հուգուգ միշավիրլերինատն Նիգօլաքի Զուհուրիտի էֆ.՝ մէճլիսը միւխթէլիթ ազալըղընա թային օլունմշլար տըր։

—Ցույունը Ումումիյէ իտարէ մէճլիսի բէիսի Մ. Պէրժէնին՝ զէվճէսինի Տէրսաատէթ կէթիրմէք իչուն Բարիզէ կիտիկնի պազը կազէթարար եազմըշլար իսէ տէ, բէիսը մումիսիլյհ յունիս այընատա Տէրսաատէթատն Բարիզէ հարաքէթլէ զէվճէսինի պուրայա կէթիրճէճկի, վէ թէքմիլ եազ մէմուրինատ Թարապիատա քանին Սըմրը Բալաս օթէլինատ իսքան իտէճէկի մէվսուգէն իշտիրմիշ տիր։

—Ցույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի պաշ քատիպի Մ. Վիթալ Քիւիէնին ահվալը սրհհիյէսի էվվէլքի ագշամ մուճիքը մէմուրիյէթ պիր հայտ պուլընմատը մաէթթէէսիսի իշտիրմիշ տիր։ Մումիսիլյհ Մ. Քիւինէ կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ ինֆլուէնցատան թութուլմըշ իսէ տէ, խասթաղը պիրտէն պիրէ սաթլաճանա տէօնմիշ վէ պու հալ քէնտի էֆ.ըատը արիէսինէ մուճիպը էնտիյէ օլմըշ տըր։

ՌԷՍՄԻ

Սայէի գուսրեթվայէի հաղրէթը Խիլաֆէթբէհահատ Մամուրէթ իւ Ադզ, Սիվաս, Էնգարէ, Հալէպ, Գասթամունի, Վան, Տիյարպէքիր, Թրապիզոն, Պիթլիս վէ Ասանա վիլայէթլերինատ ասխի իւմմ ու ասայիշ պէր քէմալ օլուղը՝ մագամը ճէլիսը Սատարէթուզմայա վարիա օլան ապրիլ 25 թարիխի թէլեկրաֆնամէլերատն անլայըլմըշ տըր։

ՊԻՐ ԼՈՒԹՖԸ ՃԷԼԻԼԸ ՇԷՀՐԻՃԱՐԻ

Պէյօղլունատա Թաթավլատա քանին կիւրճի բահիպլերի թարաֆընտան իտարէ օլընան Սէն Ժօրջ Նամ մէքթէպ չակիրտանընը կէչէնլերտէ Տօլմա Պաղչէտէն կէչտիքլերի սըրատա, պունլարատան Ժօրժ Գոխտէս խմինատ պիր թալէպէնէ գազատն պիր այաղ զըրըլմըշ օլտուղը, վէ իշպու վագտա՝ մէմուրը հաղրէթը Բատիշահի պուլրլարգատա, մէրգում չօճուղընդ կիմիշ Սույը խասթախանէսինատ թէտավի օլունմասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրեֆսուտուր պուլրլարը։

Մէրգում չօճուգ՝ պու քէրրէ քեամիլէն էյլիէշմիշ օլտուղընտան, էվվէլճէ երգան պուլրլան էմր ու ֆէրմանը Բատիշահի ահ.քեամընճա, մէզքիւր խասթախանէ միւտիրի վէ Ամանա վիլայէթլերինատ ասխի իւմմ ու ասայիշ պէր քէմալ օլուղը՝ մագամը ճէլիսը Սատարէթուզմայա վարիա օլան ապրիլ 25 թարիխի թէլեկրաֆնամէլերատն անլայըլմըշ տըր։

ՊԻՐ ԼՈՒԹՖԸ ՃԷԼԻԼԸ ՇԷՀՐԻՃԱՐԻ

Պէյօղլունատա Թաթավլատա քանին կիւրճի բահիպլերի թարաֆընտան իտարէ օլընան Սէն Ժօրջ Նամ մէքթէպ չակիրտանընը կէչէնլերտէ Տօլմա Պաղչէտէն կէչտիքլերի սըրատա, պունլարատան Ժօրժ Գոխտէս խմինատ պիր թալէպէնէ գազատն պիր այաղ զըրըլմըշ օլտուղը, վէ իշպու վագտա՝ մէմուրը հաղրէթը Բատիշահի պուլրլարգատա, մէրգում չօճուղընդ կիմիշ Սույը խասթախանէսինատ թէտավի օլունմասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրեֆսուտուր պուլրլարը։

Մէրգում չօճուգ՝ պու քէրրէ քեամիլէն էյլիէշմիշ օլտուղընտան, էվվէլճէ երգան պուլրլան էմր ու ֆէրմանը Բատիշահի ահ.քեամընճա, մէզքիւր խասթախանէ միւտիրի վէ մէմուրլարընա եօլ վերիլմիշ տիր։ (Մէռէրիս)

ԻՖԼԱՍ

Գալաթատա Տէմիրխանատա մուգիմ չուգաճը վէ թէրզի Մ. Լիգիախին իքինճի Մանքէմէի Թիճարէթ Թարաֆընտան իֆլասընա գարար վերիլմիշ վէ 20000 ֆր. զատար աչըգ զուհուր էյլէսիկի իշտիրմիշ տիր։

Գալաթա Գօմիսիօն խանը Թանթընտա քանին սարրաֆ Մանէթթօ էֆէնտինին իֆլասընա բէմզն հիւքմ օլընտրզը սիւնքի նիւսխէմիզտէ եազրլմըշ իտի։

Մուախիրէն ալընըղմըզ թաֆսիլաթա կէօրէ, թիւճճարատան Գարամանեան Յարութիւն վէ Մէհմէտ Սալիհ էֆ.ներ՝ պիր մէսէլէտէն տօլայը Մանէթթօ էֆ.ին եանընա տէօղլթօ սուրէթիլէ 750չեր լիրա պրագմըշ օլուպ, մէսէլէի մէզքիւրէնին թէսվիյէ օլընմասը իւզէրինէ, տէօղլթօ իտիլէն ագչէնին կէրի վերիլմէսինի թալէպ էյլէմէլերի իւզէրինէ, մէրգումընը իլանը իֆլաս էյլէտիկի իշտիրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սամսթաա հարիգգէտէկեանընա իտնէ ճէմի իչուն կէրէք բաթրիգ Իգմիրլեան Ամեն. Տ. Մատթէոս Սրբազան հաղրէթլերինին թանթը բիյասէթինատ թէչէքքիլ իտէն գօմիսիոն վէ կէրէք Սամսթաա Նպասատամատոյց Ճանճնախումբը թարաֆլարընտան թօղլանան մէպլաղ թէրաքիմ իթմտիրիլէրէք, ասհապը իհմիյասա թէվզի իթմէքտէն իսէ, անլէրէ տահա զիյատէ էսասը վէ ճիտտիպիր մուավէնէթմէ պուլընմըշ օլմագ իչուն, էն զիյատէ սէֆիլ վէ սէրքէրատան գալմըշ վէ օվթէտէ պէրիտտէ պօշ խանէլէրէ եէրլէշտիրիլմիշ օլան հարիգգէտէկեանընդն էն զիյատ միւհթաճը իտնէ վէ մուավէնէթ օլանլարընդն հարիգ արսալարը իւզէրինէ 40-50 ատէտ գատար ախշապ պարագալար ինչասը յյա, անլէրի մէզքիւր պարագալարա եէրլէշտիրմէկէ՝ զիքր օլունան իտնէ գօմիսիօնլարընճա գարար վերիլմիշ օլտուղը իշտիրմիշ տիր։

Գուրուչէշմէ էրքէք վէ գրզ չակիրտան մէքթէպը միլլիսի մէնֆաաթընա օլմագ իւզրէ կէլէճէք յունիս այը զարֆընտա մումիսիլյհիմա գրզ չակիրտանընդն էլ հիւնէրի օլան պազը էյնա վէ մամուլաթընդն բիյանգօյա վազը, վէ պու բիյանգօնընդն Գուրուչէշմէ քիլիսէսի ավլուսընտա քէշիտէսի խուսուսընա քիլիսէի մէզքիւր Թաղ. Խորհուրդը Թարաֆընտան միւսատէ իսթիտա իտիլմիշ օլմաղլա, բուխաթը լազմէսինին Մէարիֆ Նէզարէթը ճէլիլէսինճէ իճթասը տէրտսիզ պուլընտրզը մէսմուաթտան տրը։

Գումգարու Աղքատասէր Ընկերութիւնընդն Տնօրէն Խորհուրդը՝ մահալը մէզքիւր վէ ճիվար սէմթլերին ֆուգարա խասթէկեանընդա իանէթէն պիր թէաթրօ լուպիյաթը իճրա իթտիրմէկէ գարար վերմիշ օլմաղլա, ապրիլին 30ինը կէլէճէք բազար կիւնիւ կիւնտիւզին սաաթ 7ատ Պէյօղլընտա Գօնգօրտիա թէաթրօսընտա Մնակեան էֆ.ենին տէյլէթիյլէ Օսմանլը թէաթրօ գումբանեասը թարաֆընտան «Պիչարէ զէվճէ» սերլէվհալը թէաթրօ օյունը պիր սուրէթը մունթազամէտ վէ մէզքիւր խասթէկեան մենֆաաթընա մէվգրի թէմաչայա վազ իտիլէճէկի ճիհէթլէ, պէօյլէ պիր թէչէպպիւսը խայրբերվէրանէնին նաիլը մուվաֆֆագրյէթ օյմասը իչուն բայրթախթը հէր սէմթինէն էհսանի ֆուգարաբերվերանընդն մէզքիւր թէաթրօյա չզթապան օլաճագլարը շիւպհէտէն վարէսթէ տիր։

Ճումաա երթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ, Պէյօղլունատա Բանկաթիտէ քանին էրմէնի Գաթօլիք Ս. Յակոբ խասթախանէսի ինչասթընա տարիր մուֆասասլ պիր մէգալէ նէյր իթմիշ իտիք։

Պու պապտէ ախիրէն ալընըղմըզ մալիմաթա կէօրէ, մէզքիւր խասթախանէնին չէօրիւկէ նազըր օլան վէ ճատտէէն 19-20 արշըն գատար չուգուր վէ այագ պուլրնան արասսը իւզէրինտէ խասթախանէ, մէքթէպ, պիմարխանէ վէ թէճէմմիւլթը սարէ եաբրլմասը՝ միանախպ վէ մուավաքզը գարտէի հրթգ իւս արհհէ օլուպ օյմատրզընը էվվէլճէ միզգաքէրէ իթմէք իւզրէ պու տէֆա ամրպպատան միւրեթթէպ պիր գօսիսիոնը մախսուս թէչքիրէն գարար վերիլմիշ օլմաղլա, իյթէ պու գօսիսիոնրն վերէճէկի բաբրթօ իւզէրինէ խասթախանէնին՝ հէր նէ սուրէթլէ օլուրսա օլսուն օ զէման ինչասթը լազըմէսինին իճրասընա թէչէպպիւս օյունաճագընա մէպնի, չիմտիրիք ինչասթը մէզքիւրէնին իճրասընատան սարքը նազար օլընմըշ տըր։

Ա Զ Դ

Ցառաջիկայ կիւրակէ ապրիլ 30, որ է Տօն Երեւման Ս. Խաչի, գիւղիս Ս. Եկեղեցւոյն տօնախմբութիւնն լինելով, Ամեն. Սրբազան Գաբրիարք Հայրն հրաւիրեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ի հոգեւոր մխիթարութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
Ս. Գ. Աբոպեան	Ս. Մ. Ալիքանեան

1895 ապրիլ 26
Գուրուչէշմէ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Վիէննա.—Մէհիլոը մէպուսանատա պարոն Վիօլի վէ գօնթ Պէլզրէտի՝ ճարի օլան մէսէլէլէրէն պանալա, Բաքա էլչիսինին՝ վազիֆէսի խարիճինատ օլարագ ումուրը տախիլէյի մէմէքթէթ միւտաֆէլէ իտէմէմէսի լազըմ կէլէճէկինի, վէ մամաֆիսի ումուրը բուհանիյէյէ սիա մէսէլէլէրին ումուրը տախիլիյէ գարշըբրլմամասը տախի իյճապ էյլէտիկինի բէիսը վիւքէյա խթթապէն պէյանա, պու պապտէ իյգահաթ թալէպ էթմիշլէր տիր։

Բօմա.—Գրալ՝ Բարլամէնթօնդն տաղըարմասընա տարր օլան պէյանանամէյի իմզալամըշ տրր։ Ինթիխապաթը՝ մայիսին 26ընտա իճրասը, վէ թէաաթրի սրա վուգու

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱԲՕՆ

Պէր Ինկէլէ Լաբէրսընդոռ Էչլաս

Ճաբօն տէվլէթինին պէօյիւմէսի, Ռուսիա տէվլէթինի ալթ իւսթ իթմիշ տիր։

Նէ Այէմանիա տէվլէթի, նէ Ֆրանսա տէվլէթի վէ նէ տէ Ինկիլթերրա տէվլէթի հէնուզ պու թէպէտտիւլը հայտէն միւթէէսսիր օյմայրպ, անճագ իլէրուտէ պազը հայլերին վուգուռի իլէ տիր քի, եաղընը Ինկիլթերրա տէվլէթինէ տախի Ճաբօնըն պէօյիւմէսի տօգանապիրիր։

Ֆագաթ Ռուսիա մէնֆաաթլարընդն տօզրուտան տօզրուլա վէ ադրը սուրէթտէ տիւշարը թէհլիքէ օյմըշ օյտրգլարը այիքեար տրր։

Իմտի Ճաբօնա թէհտիտ իտէն տէվլէթ՝ Ռուսիա տէվլէթի օյուպ, Ինթիհան Շարգտա ասաքիրը մուհաֆըզարընդն մրգտարրընը արթըմագտա, վէ Սիմօնօգաքի ահանամէսինէ գարշը ամիսէլլահ պիր կէսմէթերիյո իճրա էյլէմէսինէ եարարմ իթմէկերի իչիւն Այէմանիայը վէ Ֆրանսայը թահրիք էյլէմէքտէ տիր։

Պու իշլերին վէ Ռուս մէյլիյաթընդն ադրը նէթիճէկերի, եա չիմտի վէ եախօտ 1900 սէնէսինտէն սօնրա վուգուա կէլէճէկի միհնթէմիլ պուլընտրզընտան, բահաթը գալպ իլէ հազանէյթի թէճէսսիս էյլէմէմիզ պիր ֆարզ օյմուշ օյուլյօր։

Ռուսիա տէվլէթի՝ 120 միլեօն էհալիյէ հիւքմ իտէն զայէթ պէօյիւք պիր տէվլէթ օյտրզը հայտէ, սէնէնին հէր մէվսիմինտէ աչըգ պուլընան պիր լիմանա պիլէ մալիք պուլունամամըշ օյտրզը՝ զայէթլէ նազարը տրգգաթա ալընճագ պիր մատտէ տիր։

Արխանկէլ վէ Ռիկա լիմանլարը պուզ սէպէպի իլէ սէնէնին եարըսընտա գաբալը տրրլար։

Ասթրախան տէօրթ թարաֆը գարա իլէ գաբալը պիր տէնիզ իչինտէ պուլունույօր։

Վագրա Օտէսա լիմանը աչըգ տէնիզլերէ չըգարը պիր թարիգ իւզերինտէ իսէ տէ, օ տախի պիր ամիչմէն տէվլէթ թարաֆընտան ապյօգա իտիրէպիլիր։

Հէյլ Ռուսիա տէվլէթի՝ Վասաթի Ասիատա օ գատար քիւլլիյէթլի էհալիյէ, միւնպիթ արագիյէ, վէ զայէթլէ կէնիշ պիր թիճարէթկեահա մալիք պուլընմըշ, վէ կիւնտէն կիւնէ պու խուսուսպարտա թէրագզը հավէսինտէ իքէն, եալընը Վլատիվոսթօգ թապիր օյունան սեֆիլ պիր լիմանտան պաչգա ինթիհան Շարգտա պիր աղրգա սահիպ տէյլի տիր, վէ պու լիման տախի սէնէնին 6 այրնտա պուզ պաղլայըպ իչէ եարայամագ հայտէ պուլունույօր։

Տէվլէթը միւշարէէյհա՝ Ասիանընը պիր ուճունտան տիկէր ուճունա գատար զայէթլէ մէֆրէթ պիր չըմէնտրֆէր ինչա իթտիրմէքտէ օլուպ, մահսուլ եէթիշտիրմէյէ միւսաիտ պուլընմագտա օյան միլեոնլարճա տէօնիմիլիւք թօբրագլար անճագ պու չըմէնտրֆէր սայէսինտէ հայաթ պուլաճագլար, վէ տիւնեանընն էն ճէսիմ թիճարէթկեահը օյապիլէճէք պու արագի վէ չըմէնտրֆէր իչին Ռուսիանընն էլինտէ պուլունան ադրզ՝ Ռիկա լիմանը կիպի գրշընն պիւսպիթիւն գաբալը պուլընան Վլատիվոսթօգ լիմանը օյմըշ օյուր իսէ, արթըգ ինթիհան Շարգտա պու մէֆրէթ Ռուս թիճարէթինին հայի նէ՞րէլերտէ ագշամլամըշ օյուր։

Իմտի Ռուսլարընը՝ տահա զիյատէ ճէնուպա (հարաւ) եագընը՝ եանի Գօրէա իւլքէսինին էն ալա լիմանլարընտան պիրիսի օյան Բորթ Լազարէֆի էլլերինէ կէչիրմէք հավէսինտէ պուլընմըշ օյտրգլարը օյ գատար թապիի պիր չէյ տիր քի, Ռուսիանընն եէրինտէ պիզ (Ինկիլիզլեր) տախի օյմուշ օյսագ իտի, այնի չէյի եաբաճագ իտիք։

Ռուսիա՝ Մանչուրիանընն պիր թիւրիգինի Զինէէն սաթըն ալարագ, վէ Գօրէանընն պիր գրմընը տախի զոր իլէ օլ զայիֆ Գօրէա գրալըզընտան գապթ իտէրէք, քէնտի չըմէնտրֆէր խաթթարընը ճէնուպա տօզրու սիւրէպիլիր, վէ Ճաբօնընն թա գարշըսընտա հէր վագթ ադրգ վէ պուղտան տօնմագ պիր չըմէնտրֆէր գաբուսընա, եանի Բորթ Լազարէֆ լիմանընա սահիպ օյուպ քէնտի Վասաթի Ասիա մահսուլարընը Զինէ վէ Ավթրալիայա սուրէպիլիր իտի։

Շիմտի Ճաբօն տէվլէթինին պէօյիւմէսի իլէ պու թաթը բուլարար հիչէ չըգմըշ օյուլյօրլար, վէ պու սուրէթլէ թէգմիլ իւմիտլերին պոչա չըգմըշ օյմասը ֆիլվագը տէհչէթլի պիր չէյ տիր։

Ճաբօն տէվլէթի՝ շիմտի Ռուսիա իլէ մուհարէպէ իթմէք էֆքեարընտա պուլընմասա տա, չուրասը պիլինմիշ պիր քէյֆիյէթ տիր քի. Ճաբօնլրլար՝ պիր էվրօբա տէվլէթի իլէ չաթրշմագլար իսէ, հիչ պիր չէյ իթմիշ սայրլմագլար էֆքեարընտա պուլընմագտա օյտուղլարընտան, Ռուսիա տէվլէթինին՝ Գօրէա իւլքէսինէ պիր թիրիգ զապթ իթմէքիյինէ, եախօտ Բէչիլի քէօրֆէզինէ կիրմէսինէ միւսաատ իթմէք իսթէմէյէճէքլեր տիր։

Իմտի, Ճաբօնա գարշը օյմագ իւզրէ Ինկիլթերատան պաչգա մուավէնէթ քէօչէսի գայմատրդընը Ռուսլար կէօրիւյօրլար։ Ռուսիա տէվլէթի՝ Գօրէայը պասրպ Ճաբօնլրլար մէմալիքը մէզքիւրէտէն տիշարը ամմագլրդա հէր հայտէ հավէսքեար պուլընմագտա տրր. Ֆագաթ օճիվարտա մուհարէպէյէ կիրիշէպիլէճէք 15,000 ասքերի պուլընարդը հայտէ, 150,000 նէֆեր ասքերի օյան Ճաբօնտան մաղլուպ օյաճաղը աշիքեար տրր։

Իմտի, մուավէնէթ տէնիզտէն վէ Ինկիլթերա տօնանմասընտան օյմաղրը։ Պու հայտէ, բիւրիւգ քիլիտիւրէրինէ պիր ֆայիտէ հուսուլէ կէթիրէմէտիքտէն պաչգա, մուղայիրի օյարագ մաղարրաթ վէ թէհլիքէլերինի տախի պատի օյաճագ տրր։ Իմտի, թէհլիքէսի հէր նէ տախի օյմուշ օյսա, Ռուսլարրն արգուլարընն իճրասընը մէն իթմէյէ չալըշաճագլար, վէ էկէր քէնտի տօնանմալարը մրգտարը քիֆայէտէ գուվվէթլի օյուր իսէ, պու մէրամլարընա տախի վասրլ օյապիլէճէքլեր տիր. չինքի, ապլօգա թահթրնա ալընապիլէն նէ՝ Բօրթ Լազարէֆ վէ նէ՝ տէ սաիր պիր լիման Ռուսիանընն իչինէ կէլէմէյէճէք տիր։

Ռուսլար՝ քէնտի մէվգրլարընտա հուսուլէ կէլէն թէպէտտիւլը հայի կէօրիյօրլար, վէ ազիմ թէյլալարը տախի պունտան նէյէթ իստյօր։ Զին վէ Ճաբօն սուլարընտա պուլընան տօնանմալարընը արթըրտրգլարը օյ գատար, Գօրէա հուտուտընտաքի գարա գուվվէթլերինէ տախի 20 պին ասքիր զամմ իթմիշլեր տիր էնիյօր։

Եինէ պու հէյեճան սէպէպի իլէ տիր քի, Սիմօնօգաքի ահանամէսինի թէֆթիշ էյլէմէք մագսէտի իլէ պիր էվրօբալը գօնֆերանսը ագտ իտիրմէսի սեօղլերինէ կիրիշիյօրլար։

Ճաճապա պէօյլէ պիր գոնֆերանսըն մանէասը հա՞րպ մը տրր, տէյի՞լ մի տիր, օրասընը թային իթմէք պիրազ կիւճ տիր. չինքի, սէրին գաֆա իլէ տիւշինէն Ռուսլար՝ չըմէնտրֆէրին Աշաղը Ուժուրա գատար եարբլրպ էթիշտիրիլմէսինէ տէկին Ճաբօնա գարշը հարպ իտիրմէքլիյին թէէսիր գրընմասընը նասիհաթ իտեճէքլեր տիր. Ֆագաթ հէր հայտէ Ռուսիա իլէ Ճաբօն արասընտա պիր խուսուսմէթին վիճուտի աշիքեար տրր։

Ֆիլվագը Ռուսլար բէք հիտտէթլենմիշլեր տիր. վէ Այէմանիա իմբէրաթօրը տախի պունը կէօրէրէք, քէնտիսի իչիւն չօգլուգ մասրաֆլը օյմայաճագ մուավէնէթինի Ռուսիայա թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Ֆրանսա իսէ՝ ատէթտէն օյուղը իւզրէ, Ռուսիայա բէք թէվեճճիհ-հեարանէ պիր թարիգ իթթիխազ իթմիշ իսէ տէ, քէնտի պայրնտա Մատակասգար վէ պիւտեճ զայլէրերի մէվճուտ պուլընտրզընտան, Զին սուլարընա գուվվէթլի պիր տօնանմա կէօնտերէմէյէճէք տիր։

Իմտի, Ճաբօնա գարշը օյմագ իւզրէ Ինկիլթերատան պաչգա մուավէնէթ քէօչէսի գայմատրդընը Ռուսլար կէօրիւյօրլար։ Ռուսիա տէվլէթի՝ Գօրէայը պասրպ Ճաբօնլրլար մէմալիքը մէզքիւրէտէն տիշարը ամմագլրդա հէր հայտէ հավէսքեար պուլընմագտա տրր. Ֆագաթ օճիվարտա մուհարէպէյէ կիրիշէպիլէճէք 15,000 ասքերի պուլընարդը հայտէ, 150,000 նէֆեր ասքերի օյան Ճաբօնտան մաղլուպ օյաճաղը աշիքեար տրր։

Իմտի, մուավէնէթ տէնիզտէն վէ Ինկիլթերա տօնանմասընտան օյմաղրը։ Պու հայտէ, բիւրիւգ քիլիտիւրէրինէ պիր ֆայիտէ հուսուլէ կէթիրէմէտիքտէն պաչգա, մուղայիրի օյարագ մաղարրաթ վէ թէհլիքէլերինի տախի պատի օյաճագ տրր։ Իմտի, թէհլիքէսի հէր նէ տախի օյմուշ օյսա, Ռուսլարրն արգուլարընն իճրասընը մէն իթմէյէ չալըշաճագլար, վէ էկէր քէնտի տօնանմալարը մրգտարը քիֆայէտէ գուվվէթլի օյուր իսէ, պու մէրամլարընա տախի վասրլ օյապիլէճէքլեր տիր. չինքի, ապլօգա թահթրնա ալընապիլէն նէ՝ Բօրթ Լազարէֆ վէ նէ՝ տէ սաիր պիր լիման Ռուսիանընն իչինէ կէլէմէյէճէք տիր։

Ռուսլար՝ քէնտի մէվգրլարընտա հուսուլէ կէլէն թէպէտտիւլը հայի կէօրիյօրլար, վէ ազիմ թէյլալարը տախի պունտան նէյէթ իստյօր։ Զին վէ Ճաբօն սուլարընտա պուլընան տօնանմալարընը արթըրտրգլարը կիպի, Գօրէա հուտուտընտաքի գարա գուվվէթլերինէ տախի 20 պին ասքիր զամմ իթմիշլեր տիր էնիյօր։

Եինէ պու հէյեճան սէպէպի իլէ տիր քի, Սիմօնօգաքի ահանամէսինի թէֆթիշ էյլէմէք մագսէտի իլէ պիր էվրօբալը գօնֆերանսը ագտ իտիրմէսի սեօղլերինէ կիրիշիյօրլար։

Ճաճապա պէօյլէ պիր գոնֆերանսըն մանէասը հա՞րպ մը տրր, տէյի՞լ մի տիր, օրասընը թային իթմէք պիրազ կիւճ տիր. չինքի, սէրին գաֆա իլէ տիւշինէն Ռուսլար՝ չըմէնտրֆէրին Աշաղը Ուժուրա գատար եարբլրպ էթիշտիրիլմէսինէ տէկին Ճաբօնա գարշը հարպ իտիրմէքլիյին թէէսիր գրընմասընը նասիհաթ իտեճէքլեր տիր. Ֆագաթ հէր հայտէ Ռուսիա իլէ Ճաբօն արասընտա պիր խուսուսմէթին վիճուտի աշիքեար տրր։

Ֆիլվագը Ռուսլար բէք հիտտէթլենմիշլեր տիր. վէ Այէմանիա իմբէրաթօրը տախի պունը կէօրէրէք, քէնտիսի իչիւն չօգլուգ մասրաֆլը օյմայաճագ մուավէնէթինի Ռուսիայա թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Ֆրանսա իսէ՝ ատէթտէն օյուղը իւզրէ, Ռուսիայա բէք թէվեճճիհ-հեարանէ պիր թարիգ իթթիխազ իթմիշ իսէ տէ, քէնտի պայրնտա Մատակասգար վէ պիւտեճ զայլէրերի մէվճուտ պուլընտրզընտան, Զին սուլարընա գուվվէթլի պիր տօնանմա կէօնտերէմէյէճէք տիր։

Իմտի, Ճաբօնա գարշը օյմագ իւզրէ Ինկիլթերատան պաչգա մուավէնէթ քէօչէսի գայմատրդընը Ռուսլար կէօրիւյօրլար։ Ռուսիա տէվլէթի՝ Գօրէայը պասրպ Ճաբօնլրլար մէմալիքը մէզքիւրէտէն տիշարը ամմագլրդա հէր հայտէ հավէսքեար պուլընմագտա տրր. Ֆագաթ օճիվարտա մուհարէպէյէ կիրիշէպիլէճէք 15,000 ասքերի պուլընարդը հայտէ, 150,000 նէֆեր ասքերի օյան Ճաբօնտան մաղլուպ օյաճաղը աշիքեար տրր։

Իմտի, մուավէնէթ տէնիզտէն վէ Ինկիլթերա տօնանմասընտան օյմաղրը։ Պու հայտէ, բիւրիւգ քիլիտիւրէրինէ պիր ֆայիտէ հուսուլէ կէթիրէմէտիքտէն պաչգա, մուղայիրի օյարագ մաղարրաթ վէ թէհլիքէլերինի տախի պատի օյաճագ տրր։ Իմտի, թէհլիքէսի հէր նէ տախի օյմուշ օյսա, Ռուսլարրն արգուլարընն իճրասընը մէն իթմէյէ չալըշաճագլար, վէ էկէր քէնտի տօնանմալարը մրգտարը քիֆայէտէ գուվվէթլի օյուր իսէ, պու մէրամլարընա տախի վասրլ օյապիլէճէքլեր տիր. չինքի, ապլօգա թահթրնա ալընապիլէն նէ՝ Բօրթ Լազարէֆ վէ նէ՝ տէ սաիր պիր լիման Ռուսիանընն իչինէ կէլէմէյէճէք տիր։

Ռուսլար՝ քէնտի մէվգրլարընտա հուսուլէ կէլէն թէպէտտիւլը հայի կէօրիյօրլար, վէ ազիմ թէյլալարը տախի պունտան նէյէթ իստյօր։ Զին վէ Ճաբօն սուլարընտա պուլընան տօնանմալարընը արթըրտրգլարը կիպի, Գօրէա հուտուտընտաքի գարա գուվվէթլերինէ տախի 20 պին ասքիր զամմ իթմիշլեր տիր էնիյօր։

Եինէ պու հէյեճան սէպէպի իլէ տիր քի, Սիմօնօգաքի ահանամէսինի թէֆթիշ էյլէմէք մագսէտի իլէ պիր էվրօբալը գօնֆերանսը ագտ իտիրմէսի սեօղլերինէ կիրիշիյօրլար։

Ճաճապա պէօյլէ պիր գոնֆերանսըն մանէասը հա՞րպ մը տրր, տէյի՞լ մի տիր, օրասընը թային իթմէք պիրազ կիւճ տիր. չինքի, սէրին գաֆա իլէ տիւշինէն Ռուսլար՝ չըմէնտրֆէրին Աշաղը Ուժուրա գատար եարբլրպ էթիշտիրիլմէսինէ տէկին Ճաբօնա գարշը հարպ իտիրմէքլիյին թէէսիր գրընմասընը նասիհաթ իտեճէքլեր տիր. Ֆագաթ հէր հայտէ Ռուսիա իլէ Ճաբօն արասընտա պիր խուսուսմէթին վիճուտի աշիքեար տրր։

Շիմտի Ճաբօն տէվլէթինին պէօյիւմէսի իլէ պու թաթը բուլարար հիչէ չըգմըշ օյուլյօրլար, վէ պու սուրէթլէ թէգմիլ իւմիտլերին պոչա չըգմըշ օյմասը ֆիլվագը տէհչէթլի պիր չէյ տիր։

Ճաբօն տէվլէթի՝ շիմտի Ռուսիա իլէ մուհարէպէ իթմէք էֆքեարընտա պուլընմասա տա, չուրասը պիլինմիշ պիր քէյֆիյէթ տիր քի. Ճաբօնլրլար՝ պիր էվրօբա տէվլէթի իլէ չաթրշմագլար իսէ, հիչ պիր չէյ իթմիշ սայրլմագլար էֆքեարընտա պուլընմագտա օյտուղլարընտան, Ռուսիա տէվլէթինին՝ Գօրէա իւլքէսինէ պիր թիրիգ զապթ իթմէքիյինէ, եախօտ Բէչիլի քէօրֆէզինէ կիրմէսինէ միւսաատ իթմէք իսթէմէյէճէքլեր

ԱՀԱԳԱԼԸ ՍԸՀՀԻՍԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐՈՒ

ԸՆԴՄԻ

Մեծապատիւ խմբագիր

Էվվելքի սալը կիւնիւ սաաթ 6-տան տիւնքի չարչէնպիհ կիւնիւ սաաթ 6-յա գատար չէհրիմիզատ եալընը էսկի միւսապարատան Ունգարանտա գարագօլխանէ էֆիատանտան էօմէր վէֆաթ իտուպ, պաչգա հիչ պիր վուգուաթ օյմամըշ տըր։

* *

Յերսասատէթ վէ միւհագաթընտա պուլընան ֆրուն կարը տաիմի պիր թէֆթիշ ալթընտա պուլընսըրբարագ թէմիզլիկ տիգգաթ օյունմասը իչիւն պէյէտիյէ տաիրէյրինճէ մէվճուտ միւֆէթթիշկր քիֆայէթ իմմէտիկինտէն, պատմա հէր տաիրէի պէյէտիյէ իչիւն պիր հրզիւս սրհհէ միւֆէթթիչի թայինի իլէ սըհհէթ վէ սէլամէթը ումումիյէնին պու սուրէթէ թէմինի տէրտէսթ պուլընսրը իչիտիմըշ տիր։

* *

Թէլէկրաֆխանէ գուրպինտէ քէմալը կէրմի իլէ ինչա օլընմագտա պուլընան գուշ պօղան խասթախանէսինին տարիւլ ամէլիյաթը օլմագ իւզրէ, հիսար տուվարլարը տիրսրըսընտա միւնասիպ պիր մահալ քիրալանմասը լազըմ կէլմէսինէ մէպնի, պագթէրիօյժիխանէ մուալլիմ վէ միւտիրի տօգթ. Մ. Նիգօլ թարաֆընտան նիչան թաչընտա վագը Էֆնճի օրտուի Հիւմայուն էլչիքանընտան միրիլիվա սաատ. Միւլէյման բաչանըն խանէսի քիրալանտրը վէ եագընտա ամէլիյաթա պաչանաճաղը իչիտիմիշ տիր։

* *

Վէրէմ խասթալրընը մէնը սիրայէթի իչիւն լազըմ կէլէն թէտարիրի միւզաքէրէ իմմէք իւզրէ ագտէմճէ պա իրատէի Սէնիյէ թէչքիլ օլընան գօմիսիօն պու ագչամ սաաս. Զամպագօ բաչա հագրէթէրինին խանէսինտէ եէնիտէն պիր իմթիմա ագտ իտերէք, կէչէն ճումաա կիւնիւ տօգթ. Ռիցօ թարաֆընտան ճէմիյէթը Թրպպիյէի Շահանէյէ թագտիմ օլընան բաբօրթօտան չը. գարընան նէթիճէ իւզրինէ միւզաքէրաթտա պուլընանագ տը։

* *

Գու ատնէ Մէքթէպը Թրպպիյէի Շահանէտէն պա չահատէթնամէ չը. գրզ, Հայտար Բաչա խասթախանէսինէ մէմուր իտիրէն եիւզպայը Ռէֆիգ վէ Զիյա Մէյֆուլլահ էֆ.. յեր՝ պագթէրիօյժիխանէ մուալլիմ վէ միւտիրի Տօգթ. Մ. Նիգօլ թարաֆընտան թէտրիս իտիմէքտէ օրան պագթէրիօյժի տէրսինէ մուավին թային օյունմըշյար տըր։

ԿԻՒՐԵՂ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

Եկած էր ժամանակը, որ այլ եւս Կիւրեղ վարդապետ պէտք էր ցոյց տար իւր հովուական եւ քարոզչական օժտեալ կարողութիւնները։ Արդէն մթերած էր իրեն պէտք եղած սրտի եւ մտքի գանձերը, ունէր անձին օրինակները եւ անձին զոհողութիւնները։ Այսչափը բաւական էին ինքզինքը Ժողովրդական հովիւ մը ընծայելու համար։

1883ին Ս. Էջմիածնայ Սինօդի որոշմամբ Նոր—Նախիջեւանի Ս. Խաչ վանքին վանահայր ընտրուեցաւ ու դնաց։ Չի հոն պարկեշտ եկեղեցականի մը եւ հմուտ քարոզչի մը անհրաժեշտ պէտքը զգալի եղած էր այն ատեն։

Նոր արդարեւ Նոր—Նախիջեւանի Ս. Խաչի վանքը հարիւրաւոր վարդապետներ տեսած էր, բայց անոնց ամենքն ալ, ոչ միայն Կիւրեղ վարդապետին բեմաթոռի օժտեալ հանգամանքէն զուրկ էին, այլ եւ Նորին Սրբութեան օրինակելի վարքը ու սրբակենցաղ կեանքը չունէին, որով զկիւրեղ վարդապետ սիրելի ըրին Նոր—Նախիջեւանի ամեն դասակարգի աղգայնոց։

Կիւրեղ վարդապետ իր քարոզի նիւթերը օրուան Աւետարանէն կառնէր, եւ երբեմն Նոր—Նախիջեւանցւոց կեանքէն ալ քարոզներ կուտար, որով ամեն կողմ իր Ժողովրդական մեծ համբաւը տարածուեցաւ, եւ ամեն անգամ իր քարոզին ներկայ կը գտնուէին հազարաւոր երկսեռ ունկնդիրներ։

Սակայն նախանձը եւ յաղթկոտութիւնը Կիւրեղ վարդապետին վրայ ալ փորձեցին ու չփեցին իրենց դժոխային զօրութիւնը։ Եւ Մակար Սրբազան՝ իր Կաթողիկոսական Տեղապահութեան օրով, փորձուեցաւ հրաժարեցնել Կիւրեղ վարդապետն՝ իր վանահայրական պաշտօնէն, որ սուղ ժամանակի մէջ՝ այնքան գնահատելի եղած էր ամենուն, մանաւանդ Ս. Խաչի վարժարանը՝ վառաւոր կերպով վերաշինել տալուն համար։

Եւ այս պատճառաւ Նոր—Նախիջեւանցիք՝ այնքան սիրեցին իրենց բարի հովիւը՝ որ կը պատմուի թէ մինչեւ իսկ Կիւրեղ վարդապետին անունովը կերդուէին չատ անգամ, ինչպէս ի Տփխիս, 1860 թուականներու Հայ գրողները՝ Պ. Պետրոս Շանչեանցի անունովը կերդուէին ու կերդուին։

* *

Մակար Սրբազան վերջապէս հրաժարեցուց զկիւրեղ վարդապետ վանահայրութեան պաշտօնէն՝ ի մէջ այլոց Նորին Գերապատուութեան համարձակախօսութեանը համար, որ միշտ ի գործ կը դնէր այլ եւ այլ ընթացիկ գործոց ու պարագայից մէջ։

Կիւրեղ վարդապետ իր վերոյիշեալ պաշտօնէն հրաժարեցուցուելէն ետեւ, Նոր—Նախիջեւանի քաղաքացիք չը թողուցին զնոր, այլ հրաւիրեցին քաղաքին մէջ իրենց քարոզիչ լինելու։ Այս պատճառաւ քանի մը տարիներ քաղաքը մնաց, եւ լոկ քարոզչութեան համար պաշտօնովը կ'ապրուէր, միեւնոյն ժամանակ՝ քաղաքին Կոնսիստորիայի (Վարչական կամ Կրօնական Ժողով) նախագահ կամ յաջորդ կարգուելով, եւ Նոր—Նախիջեւանի քաղաքացւոց բարձրագոյն վարժարանին մէջ, ուր հոգեւորականներ կը պատրաստուին, եւ ուր 18 դասատուներ կը պաշտօնավարին,— կրօնագիտութիւն եւ եկեղեցական պատմութիւն աւանդելով։

Սոյն պաշտօնավարութեան սկիզբը՝ հպատակութեանը համար խնդիր ծագեցաւ, եւ հազիւ քանի մը տարիէն լուծուեցաւ։

* *

Սոյն քարոզչական շրջանին մէջ՝ նաեւ արտադրեց կարեւոր աշխատութիւն մը. եւ 1887ին ի Թիֆլիս, ՈՂՋԱՄՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂԻՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀ ԱՌԵԼՈՒԹԵԱՆ անունով 350 երեսներէ աւելի օգտակար եւ առողջաբանական գիրքը հրատարակեց, յորում Գեր. հեղինակը՝ հայրերուն, մայրերուն, եւ ծնողութեան արքունեաց տարիքը մանող երիտասարդներուն եւ կուսաններուն կ'ուսուցանէ՝ «Մարդկային աճելութեան բնական օրէնքը, եւ նորա ճիշտ պահպանութեան անխոտոր չափիղները»։

Այս կարեւոր երկասիրութիւնը՝ 27 գլուխներու բաժնուած է, թո՛ղ ներածական ուղերձը, յառաջաբանը եւ «Վերջին խօսք», ու Աճելութեան պակերներու համար գրած յաւելուածական մասը։

* *

Կիւրեղ վարդապետ՝ այն ինչ իր քարոզչական եւ ուսուցչական պաշտօններով, Նոր-Նախիջեւանի մէջ կզբաղէր, եւ անա լուսեցաւ որ Բագուի մէջ կրօնափոխական խլրտումներ կան, Բողոքականութիւնը բոյն դրեր է հոն, եւ օր ըստ օրէ տարածուելու վրայ է։ 1890ին Բագուի քարոզչութեան կանչուեցաւ, եւ անդ հասնելով Կիւրեղ վարդապետ, եւ չարաթը քանի մը անգամներ քարոզ տալով՝ բարերար ազդեցութիւն ըրաւ «վարակեալ»ներուն վրայ, որոնք վերադարձուց ի ծոց մայրենի եկեղեցւոյ։

Կիւրեղ վարդապետ ի գնահատութիւն այս ծառայութեան, 1891ին Ս. Էջմիածնէն հրաւիրուեցաւ, եւ Երեւանայ պէս ամենաբնդարձակ թեմի մը— ուր եօթը հարիւր քսան հազարէն աւելի ժողովուրդ կայ (1)—յաջորդութիւնը կամ առաջնորդութիւնը յանձնուեցաւ։

* *

Կիւրեղ վարդապետ՝ Երեւանայ Առաջնորդարանը մտած օրէն, իրեն առաջին մտածութեան առարկան բրաւ թեմին կրթական վիճակը, ուստի եւ Երեւանայ թեմական մէջնակարգ դպրոցին անանկացեալ վիճակը վերականգնեց։ Եւ ասոյ քահանայական ձեռնադրութեան առթիւ այդ կողմերու սովորական դարձած Սիմոնականութիւնը բոլորովին ջնջեց։

Արտաքոյ կարգի նուէր կամ գաւազանաւոր չէր ընդուներ։ Ժամանակներէն ու պաղիներէն առած իրաւունքներն ալ աղքատներուն կը բաչխէր։

Կիւրեղ վարդապետ կարի հիւրասէր ըլլալով, Երեւանայ մէջ չէր թողուր որ հեռաւոր տեղերէ ու մօտաւոր արուարձաններէ եկող եկեղեցական մը կամ քահանայներ՝ տեղւոյն քէվրանսարայները (պանդոկ) իջեւանին, այլ անխարիւ ամենքն ալ Հրազդանի ափունքը գտնուող միայարկ Առաջնորդարանին մէջ կը հիւրընկալէր։

Կիւրեղ վարդապետ 1887 թուականին Ռուսաց հպատակութիւնն ընդունելով, ըստ խնդրոյ Բագուի «Մարդասիրական Ընկերութեան» Շամախի ուղարկուած է քարոզչութեան պաշտօնով, հրամանաւ հանգուցեալ Մակար Կաթողիկոսի։ 1891 թուականին իբրեւ պատգամաւոր Բագուի Հայերու կողմանէ ներկայ գտնուած է Մակար Կաթողիկոսի յուղարկաւորութեան, եւ այս առթիւ սեղանատան մէջ ուշադրութեան արժանի բանախօսութիւն մը ըրած է։

Կիւրեղ վարդապետ իր առաջնորդական ծանրատաղտուկ պաշտօնավարութեան մէջ չէր թերանար աւուր պատշաճի ընթեր քարոզներ պատրաստելու, դասական ոճով միշտ Աւետարանէն քաղելով իր պաշարը։

1892—1893ին Իկարի եւ Թեմին ուրիշ կողմերը հոգազործ ազգայնոց երկրագործութեան առթիւ կրած նեղութեանց եւ տառապանաց երեսէն յուսահատաբար կրօնափոխութեան դիմողներուն հոսանքը կասեցուց, եւ այս պատճառաւ յարուցեալ բոլոր կնճռոտ խնդիրներն լուծեց, եւ ժողովուրդն մխիթարեց։

Սրբազնազոյն Հայրապետի հրամանաւ Կիւրեղ վարդապետ Շուշի գնաց, եւ տեղւոյն թեմական վարժարանի Հոգաբարձութեան խնդիրն կարգադրեց։

1893 նոյեմբերէն սկսեալ՝ Երեւանայ վիճակին յուրջը թափառող 12000ի չափ կարօտեալց եւ սովեալ ազգայնոց խնամք կը տանէր, ու իր անձնական հանգստութեան ժամերն իսկ զոհելով, գիշեր եւ ցերեկ կաչխատէր, ու կոպէկ կոպէկ նպաստներ կը հաւաքէր ժողովրդեան ամեն դասու ազգայիններէն, ու անմամբ կը տանէր վերոյիշեալ անմխիթար անձանց բաչխելու, եւ քիչ ու չատ սփոփանք սփռելու։

Կարծես ասոնք բաւական չէին, եւ անա Սեղբակեան եպիսկոպոսի կուսակցութեան վերաբերող Երեւանցի քանի մը զանձային՝ ալ ապերախտութիւն կը գտնէ, որոնք հոգեհանգիստի մը կատարումը՝ հանդիսաւոր եղեր է կամ չէ եղերը օրուան խնդիր չինած էին։

Կիւրեղ վարդապետի հեռաւոր ու մերձաւոր համակրողները ու բարեկամները՝ իրաց վիճակը գիտնալէ յետոյ, դարձեալ զինքը հանդիստ չէին թողուր, այլ կըտիպէին ու կը թախանձէին որ հովուական պաշտօնավարութեանը հետ, նաեւ երբեմն մատենագրութեամբ զբաղի, որ Կիւրեղ վարդապետին հեշտ կողմն ու նախասիրական փափաքն էր։

Կը լսեմ թէ Ստեփանէ Խորէն եպիսկոպոսը՝ Մովսէս Խորենացիի աչխարհաբար թարգմանութիւնը նոր հրատարակած էր։ Սալեանէն յայտնի մատենախօս՝ բժիշկ Պ. Մխաք Արամեանց Կիւրեղ վարդապետին նամակ գրելով, յատկապէս կառաջարկէ որ այդ գրքի մասին իր զրաքննութիւնն պատրաստէ, եւ տրդիւնքն հրատարակէ եւ կամ իրեն հաղորդէ։

Կիւրեղ վարդապետ՝ Դուրեան Եղիշէ Մ. վարդապետին պէս երկարաձիգ քննադատութիւն մը կը պատրաստէ եւ կըտիպուի Մովսէս Խորենացին ծայրէ ի ծայր նորէն այնպարարարի վերածել, չը բաւականանալով Ստեփանէ Խորէն վարդապետին անուշադրութենէն սպրդած վրիպակներուն համար միայն երկարաձիգ ցուցակ մը պատրաստելով։

Կիւրեղ Հայր Սուրբին այս գրական գործը ամբողջացած է թէ ոչ, այդ չիմ գիտեր. բայց ստուգած եմ որ այդ հրատարակութիւնը հրատարակելու համար մեկնեմներ արդէն պատրաստակամութիւն յայտնած են, որոնցմէ մէկն է Եռպպիցի լեզուագէտ եւ ուսեալ Պ. Սրապիոն Մուրատեան։

Ոչ միայն այսչափ։

Կիւրեղ վարդապետ՝ տեղական կեանքը վեր առնուած աչխատութիւնները, եւ գրոց ու բրոց հրատարակութիւնները քաջալերելն ալ չատ կը սիրէր, որուն փորձերն՝ Ռուսաստանի մէջ եւ այլուր տեսնուած են։

Կիւրեղ վարդապետ՝ իր հովուական ծառայութեանց եւ դրականաց գործունէութեանը համար ոչ օգէ ակընկալութիւն ու վարձատրութիւն կըսպասէր, երբ Սրբազնագոյն Կաթողիկոսն զինքը հրաւիրեց յԷջմիածին, եւ անցեալ տարի (1894) Վարագայ Խաչի տօնի օրը՝ եպիսկոպոս ձեռնադրեց Բարխուտարեան Մակար, Ստեփանէ Խորէն եւ Անանիա վարդապետացը հետ։

Կիւրեղ վարդապետ՝ չէր ուզեր ոչ Գէորգ Դ. Հայրապետէն, եւ ո՛չ Մակար Կաթողիկոսէն ձեռնադրուիլ՝ վերոյիշեալ ծանօթ պատճառներով։ Այդ փառքը վերապահուած էր ներկայ Սրբազնագոյն Կաթողիկոսին, որ փութաց կատարել, մանաւանդ թէ՝ չորս Օծակիցներուն մէջ նախապատուութիւնը՝ Կիւրեղ Սրբազանին տուաւ ի մխիթարութիւն համայն բարեկամաց եւ համակրողաց։

* *

Նորապակ Կիւրեղ եպիսկոպոս, իր բոլոր բարեկամաց չնորհաւորական նամակներն առնելէ, ու չատերուն վիմատիպ եւ ոմանց բացատաբար գրչագրութեամբ պատասխաններ ուղղելէ յետոյ, անցեալ տարի դեկտեմբերի վերջերը՝ Թիֆլիս, Պաթում եւ Նոր-Նախիջեւան ուղեւորեցաւ՝ Նորին Ս. Օծութեան այցելութեան ընկերանալով։

Դեռ անցեալ ամսոյն սկիզբը գրուած եւ յԵրուսաղէմ ուղղուած պաշտօնական նամակէ մը կը տեղեկանամք թէ՝ Կիւրեղ Սրբազան մտադիր է եղեր մօտերս յԵրուսաղէմ ուխտի գալու։ Սակայն Նոր Նախիջեւանէն, Քիւթայիսէն եւ Ազուլիսէն դեռ նոր եկող ուխտաւոր ազգայիններէն ցաւօք սրտի լսուեցաւ թէ՝ Նորին Սրբազնութիւնը Նոր-Նախիջեւանի մէջ մարտ 7ին էնֆլուէնցայէ բռնուեր, 24 ժամ տառապելով, մարտ 8ին վախճաներ, եւ հետեւեալ օրը մեծահանդէս թաղուեր է Ս. Խաչ Վանքը Աւլամդարեանցի եւ Պայտարեանցի դամբարանաց մէջ տեղը, ի խնդրոյ բոլոր հասարակութեան, որ որդած է անմիջապէս փառաւոր մահարձան մը կանգնել, ի յիշատակ Քրիստոսի իսկական աչակերտ Տ. Կիւրեղ եպիսկոպոսի Սրբազան որ դեռ անցեալ տարի կասարած էր յիսնամեակը՝ իր բարեկամներէն չը-ջապատեալ։

* *

Եթէ լուսացեալ Կիւրեղ Սրբազանի բացակայ գտնուող հարիւրաւոր երախտագէտ սաները՝ չկրցին ուսերնուն վրայ կրել իրենց բազմերախտ ուսուցչին դագաղը, եթէ Նորին Սրբազնութեան հեռակայ համակրողները չի կրցին սրտաչարժ դամբանականներով արտայայտել իրենց սրտին վիշտը, եւ եթէ երբեք չի գտնուեցան այդ դերեզմանաբլրակին վրայ ծաղիկներ ու վարդեր սփռող քնքոյշ ձեռքեր, ի հակիրճ բան, եթէ սգաւոր բարեկամներ՝ վաղամեռիկ Սրբազանին դագաղին վրայ, այլ եւ այլ քաղաքներէն չի փութացին խաչ-պսակներ տանիլ, եւ ցաւակցական հեռագիրներ ուղղել, ահաւասիկ վախճանելոյն մի խնարհ նախկին բարեկամը՝ ամենայն ակնածութեամբ՝ Գողգոթայի ստորոտէն, եւ Քրիստոսի Ս. Դերեզմանէն կը փութայ այս քանի մը տողերն ի գիր առնել եւ Գեթսեմանի պարտիզի ծաղիկներէն խաչապակ մը յօրինել՝ իր յաւերժական յիշատակին նուիրուած։

Ա. Ց. ԱՑՎԱՋԵԱՆ

Յերուսաղէմ

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պա իրատէի Սէնիյէ էնգարէտէ թէէսիս օլընանագ նիւմունէ չիֆթիլիք վէ աղբիք վէ հայվան մէքթէպի էպնիյէսինին վագը էսաս ըէսմի պու քէրրէ իճրա օլընմըշ տըր։

—Թիւճճարտան վասիլ Սիրաքիյանի էֆ. թարաֆընտան պագրը վէ սիմի գուրշուն մատէնի իչիւն կէյսիդէ գազասը տախիրինտէ իյնէքէօյ տէնիլէն մէվգը ճիվարընտա թէհարրիյաթ իճրասը իսթիտա օլունմըշ տըր։

—Սագըզ լիմանընըն ինչասընա տարր օրան իմթիյազ ֆէրմանը Պապը Ալիսէն պու քէրրէ Նաֆիա նէզարէթինէ իրսալ օլընտրզընտան, նէզարէթը միւշարէյէհա՝ իմթիյազնամէտէ մուհարրեր օյան թէէմինաթ ագչէսինի թէվֆտ իմմէսի լիզուսմընը սահիպք իմթիյազ Մ. Բոնտէլիսիսէ պ'լտրիմիշ տիր։

—Իզմիրտէ մուդիմ Մ. Վաֆիատաքի՝ ամուճասընընը վասիյէթնամէսի մուճիպինճէ Իզմիր Բում խասթախանէսինէ 100, Բում մէքթէպինէ 100 լիրա վէ չէհրը մէգիւրընը տիկէր միւէսսէսաթը խայրիյէսինէ միւնասիպ մրգտարտա մէպլաղ իհտիմիշ տիր։

—Ախիրէն Ատաթատա գօլերա խասթալրընը զուհուր իմթիկի սըրատա, ամբպպի մահալլիյէտէն Յօգթ. Բիբէրատիս՝ չէհրը մէգիւր Օսմանլը Պանգասը չիւպէ միւտիրի Մ. Սատագիլէ զէվճէսինի վէ պանգա չիւպէսի մէմուրլարընը էքսէրիսինի քէմալը տիգգաթա թէտավի էյլէտիկինտէն տօլայը, Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Լակար Վինսընթ՝ թապիպը մուամիլէյէհ մէմմունիյէթինի պէյան իմմէք իչիւն վէ պիր եատիկար օյմագ իւզրէ կիւմիւշտէն զայէթ սէնատաթքարանէ պիր սուրէթէտ իմայ օյունմըշ պիր գատէհ իհտա իմմիշ, վէ իւզէրինէ տախի «Օսմանլը Պանգասը մէմուրիյի հագգընտա իյֆա իմթիկի խրտէմաթա միւքաֆաթէն, Սըր Էտկար Վինսընթ թարաֆընտան Յօգթ. Բիբէրատիսէ իհտա օյունմըշ տըր» ի-պարէսի վէ «1895 յունվարո թարիխի հէքք օլընմըշ տըր։

—Պէլկրատ Ռումանիա սէֆարէթխանէսի մասահաթիկիւգարլըրընա թային օլընան Տէրսասատէթ Ռումանիա սէֆիրի Մ. Միհիրինէսունը մախտումը Մ. Շարլ Միհիրինէսու՝ տիւն Տէրսասատէթտէն հարաքէթ էյլէմէսի միւնասէպէթիյլէ, մումայիլ յհին բէտերի թարաֆընտան էվվելքի կիւն պիր զիյաֆէթ վերիլմիշ տիր։

—Կէչէն սէնէ հոկտեմբեր 1տէն պու սէնէ մարտ նիհայէթինէ գատար Մըսրրա կէլէն սէյյահլարըն մըգտարը 7942 նուֆուսա պաղիր օլմուշ տրր։ Կէչէն սէնէ պու միւտէթ զարֆընտա կէլէն սէյյահլարըն մըգտարը 5493 իմիշ։

—Բանկալթինտէ Մէքթէպը Հարպիյէնին գարյը ճիհէթինտէ օրուպ. 4ինճի Տարէյի Պէյէտիյէ ախա պուլընան սրսա իւզէրինէ միւճէտտէյնն պիր գարաղօլխանէ ինչասընա, վէ Թագսիմ գարաղօլխանէսինին տար օյմասընա նազարէն, օրայա տախի պիր գօղուշ վէ սաիրէ իլավէսինէ լիւզում կէօրիւմէքլի, քէյֆիյէթին՝ մէրճինճէ միւգաքէրէ իտիմէքտէ օյտրը իչիտիմիշ տիր։

—Էտիրնէ չէհր միւնհալ օլան պէյէտիյէ բիյասէթինէ՝ 4-5 այտան պէրու վէքեաէթինտէ պուլընան սաատ. Բասիմ պէյ թային գէլընմըշ տրր։

—Իքի թէնէլթօլրգ պիր պալրգ գայրը Այնօրօպա կէթմէքտէ իքէն, բիւգկեարրն չիտէթինտէն Լիմնի ատասը ճիվարընտա դարգ օյմուշ իսէ տէ, գաբթան վէ թայֆասը գուրթարըլապիմիշլեր տիր։

Քէզալիք գաբթան Սամանը բաքիպ օյտուղը տիկէր պիր գայրդ տա թաչզա կիթմէքտէ իքէն՝ թիկանի նամ մահալատ պաթմըշ, վէ գաբթան իլէ պիր նէֆէր թայֆասը օրատա պիր ուֆագ ատա իւզրինէ չըգարագ 20 սաաթ գատար աճ գալտրգտան սօնրա, սուլարը չէքիլմէսինէն պիլիսթիֆտատ սահիլը սէլամէթ չըգապիմիշլեր տիր։

—Սղերդ Տուլուը Ումումիյէ նէզարէթի սէյյար մէմուրիյէթինին իտարէճէ լիւզումի օյմասընը թէպէյլիսա իտերէք, մէմուրիյէթը մէգքիւրէ լաղվ իտիլմիշ, վէ պունտան տօլայը աչրգտա գալմըշ օյան Այի Ռիզա էֆէնտի՝Զանտարը թուգլասը միւտերիյէթինէ թային օլընմըշ տրր։

—Գոյուն սայմագ իչիւն թային օլընանագ մէմուրլար իքի օյուպ, էհլը նամուստան օյմալարընա, վէ վագիֆէյէրինի քէմալը սատագալա իյֆա իտերէք, պիր կէօնա սուի իսթիմալտա պուլընմայանագլարընա, վէ էհալիյէ զատր իթմէյճէքլէրինէ տաիր վալի վէ հաքիմ հուզուրընտա եէմին իթտիրիլմէյերի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրըլմըշ տրր։

—Տար իւլ Մուալլիմին վէ Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէ իլէ թաչրա իտատի մէքթէպլէրինտէն պազրլարընա լիւզում կէօրիւնէն ալէաթ վէ էտէվաթ վէ էճզանըն՝ միւատյէաթ գօմիսիօնընճա միւնագասասը պիլիճրա, պուրանա իթասընա թալիպ օյան զաթըն կէսսթէրտիկի ֆիյաթ միւնասիպ մրգտարտա կէօրիւմէտիկինտէն, լէվազիմը մէգքիւրէնին տօղրուճա ֆապրիգաբրընա սրբարրը իտիմէսի հագգընտա Մէարիֆ Նէզարէթինճէ վուգուպուան արզ ու իչար իւզրինէ, պիլիսթիյան իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրըլմըշ տրր։

—Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Գալաթատա պիր պէրպէր գայֆասը թարաֆընտան պուչգալա իւչ եէրինտէն ճէրհ օլընտրզը եազըմըշ օյան թիճճար մայէթի մէմուրը Մ. Ժագ կիւնցպէրկ էվվելքի կէճճ վէֆաթ իհմիշ տիր։

—Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ իզմիրէ միւվասէլէթ իտէն արչիտիւչէս Սթէֆանի Զ կիւն չէհրին չայայնը թէմայա մահալլէրինի կէզմիշ, վէ պազը մահալ վէ էպնիյէնին ֆօթօկրաֆի բէսմէրինի չզգարտրգտան սօնրա բաքիպ օյտրզը Թրէ-Բէ նամ վաբօրա ավտէթլէ, բազար էրթէսի ագչամ իւսթիւ Շերա ատասընա վէ Գօրէնթ գանալընա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Բէմժի միւտիրը ումումիսի Մ. Ֆարնէյթի՝գումբանեանընն հուգուգ միւշավիրի Մ. Բէտրէյլի իլէ պէրապէր Վիէննատա քեսին Գրէֆի Անչթալտ պանգասը յյա մուալլագ օյան պազը խուսուսաթըն թէսվիյէսի իչիւն պու կիւն օյ թարաֆա կիտիպ պիր հաֆթայա գատար ավտէթ իտէճէկի իչիտիմիշ տիր։

Մէզքիւր պանգա իլէ ճէբէյան իտէճէք միւզաքէրաթտա թէմէթթիւաթ վէրկիսի մեսէյէսի գարարաչարբրլաճաղը իչիտիմիշ տիր։

—Գարասի սանճաղընտա Պալեա նահիյէսինտէ վագը կիւմիւշ վէ գուրշուն մատէնի նագլիյաթընը գօտյլյաթմագ իւզրէ, մատէնը մէգքիւր արազիսի տէրուէնինտէ պիր չըմէնարֆերին ինչասընա միւսասատ օյունմըշ տրր։

—Իշպու ապրել իպթիտայարընտա Տիգրիս Նէհրի ճօյարագ, էթրաֆընտա պուլընան պիր թագրմ սէյլէրի երզբզպ, պիր չօգ էքինլէր մահվ ու թէլէֆ օյմուշ տրր։ Գունատան մասատա Պաղտասաբն գարյը եագասընտա 6 եէրտէ սէյլէր սուլյըն ճօշմասընտան ըսխնէտաար օյարագ սու թաչրպ, էքինլէր խասարտիտէ օյմուշ տրր։ Խարապ օյան սէյլէր՝ սուլար չէքիտիքաէն սօնրա թամիր օյընանագլար իմիշ։

— Շամ—Պիրէճիք չըմէնարֆէր խաթթը իչիւն պէհէր քիլօմէթրօ պաչընա թային իսիլէն 12500 ֆր. թէէմինաթ ագչէսինէ գարչըլըգ իթթիհազ իտիրմիշ օյան կիւզէր-կեահատաքի գազալար վարիտաթը էօշրիյէսինին մահալը ախզ ու իսթիլֆասը՝գումբանեաթարաֆընտան Նաֆիա նէզարէթինէ պիրմիւրաճաա սօրբրմըշ իսէ տէ, պու պապտէ նէզարէթը միւշարէյէհա իլէ Մաիլէ նէզարէթի արասընտա ճէրէյան իտէն մուխապերաթ նէթիճէսինտէ թային իտիլէն գազալար՝ գումբանեայա թէպլիզ ու իչար գէլընմըշ տրր։

—Նէֆթ եազը եիւքիյէ Պաթումանն ինկիլիթերրայա կիթմէքտէ օյան Թրոէս նամ վաբօր՝ Պոդճա ատա ճիվարընտա գարայա օթուրմըշ իսէ տէ, մուախիբէրէն եիւզտուրիւկպիմիշ, վէ պայը սագաթ օյտուղը հայտէ եօլընա կէտէպիրմիշ տիր։

—Վէլի նամընտա պիրի զիյատէսիյէ սերիսօյ օյտուղը հայտէ, էվվէլքի կէճճ Գալաթատա Ցօղրու եօլտա պիր կազինօյա կիտիպ օրատա ուշուարզը սըրատա, ուշագ Գօսթի՝ ճէպինտէն բարա չանթասընը չալմըշ իսէ տէ, բօյնճճէ տէրտէսթ օլընարագ, բարա չանթասը մէրգում Գօսթինին իւզէրինտէն չըգմըշ տրր։

—Քէրբէտէն պիր թագրմ միւսթամէլ էչեա վէ սաիրէ սըրգաթթա ֆիրար իտէն Կիրիտի Նիգօլա վէ Պօտրումը եօրկի նամ իքի չախտէրտէսթ օյունարագ, չալընան էչեարրն Քէրբէտէ սահիպլէրինէ կէօնաէրիտիկի՝ մահալինտէն իչար օյունը յօր։

—Էնգարէ ճիվարընտա 15,000 ղրշ.լա եաբըլապիլճէկի անյաչլան արթեզիէն» (պուրկու) գուլյարրընն սարիմահալլէրտէ աչըլմասընտան իսէ, նիւմունէ չիֆթիլիքի վէ արագիսինտէ գազըլմասը տահա միւնասիպ կէօրիւլմէսինէ մէպնի, պու պապտէ ճէպպ օլընանագ ալէաթ վէ էտէվաթ՝ մահալը մէգքիւրէ միւվասէլէթինտէ, օլ վէճճէրէ իյճապընը իճրասը խուսուսը Պապը Այիտէն իսթիյզան գէլընմըշ տրր։

ՊՐՈՒՍԱ

ԻԼԱՆ

Պրուսատա Սէտ Պաչընտա վագը մուգատէմա թանթը իսթիճարընտա պուլունան Նաղլուան օթէլինի պու քէրրէ թէրք վէ թախլիյէ պիրլէ, սէմթը մէգքիւրէ քեսին Ֆընարդ օթէլինի խթիճար էյլէմիշ, վէ սուրէթը միւքէմմէլէ վէ մունթազամէտ թէզնին վէ թէֆրին, իթմիշ օյտուղրմատան, եաթագլարրն նէզաֆէթիյէ մէֆրուշաթընն զէրաֆէթի, կէճէլերի եաթմագ իչիւն թէչրիֆէ բաղպէթ պուլուրաճաղ զէվաթը միւթէպէրէ վէ էչաիի միւհթէրէմէնին էզնէր ճիհէթ մուճիպ մէմմունիյէթ վէ իսօնտիյէթի օյաճաղը հիմէնին մահիմիւ օյտաղ իւզրէ իսթաթ վէ իլանը քէֆֆիյէթէ իպթիրտար օյունուր։

ՍՏԵՓԱՆ ՊՕՃԱՃԵԱՆ

3—1

ՍԱՄԱԹԵԱՏԱ

ՖԻՐԱԼԴ ԷՎ

Սամաթեատա Թրամվայ ճառատէսինէ տէ Ագարճա չէչմէսինին իւզէրինտէ վագը պիր պապ քեարկիր խանէնին պիր գաթընտաքի պէշ օատասը քիրայա վէրիլէճէկինտէն, արզու իտէնլէրին՝ խանէ տէրունինտէ պուլընան սահիպինէ վը եաքսօտ ճէրէտէ Շ-ըէյէ կազէթասի մաթպասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լան օյունուր։

ՊԱՆԳ ՕԹՈՄԱՆ

Ա Ն Օ Ն Ի Մ Շ Ի Բ Ի Թ Ի

Սէրմայէսի 10 միլիոն Ինկ. լիրա տը։

Մէրքէզը իտարէսի Գալաթասա տը։ Սթամպօլաս Համիտիյէ ճատտէսինտէ Թօմսոն խանը։ Սա, վէ Պէյօղլուն Տօղրու Նօլասա 190 նումէրօլը տաիրէտէ պիրէր չիւպէսի վար տը։

Լօնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր իտարէխանէսի մէվճուտ տը։

Շէ-պէլէր

Ատաբա, Պաղտատ, Լիմասոլ, Բուսֆուգ, Ատանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէլանիք, Այտըն, Պրուսա, Նազիլլի, Սամսուն, Հալէպ, Շամ, Նիգօսիա, Իզմիր, Իսքէնտէրիյէ, Գօնեա, Ուշագ, Սօֆիա, Էսիրնէ, Լարնագա, Ֆիլիպէ, Թրապիզօն, Էնդարէ Գահիրէ, Բորթսայիտ։

Էսհամ վէ բօլիցա սէնէտաթը մուգապիլինտէ, մուայէն պիր վատէ իլէ՝ վէ եահօտ հիսապը ճարի գալուէսինճէ՝ իգարագաթ ագա բօլիցա սէնէտաթը սգոնթօ էյլէյիր, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ քեանին պէլտէլէր իւզերինէ բօլիցա վէ յէք վէ գրոտի մէքթուպլարը վէ էմրը թէլէկրաֆի քէշիտէ վէ հիսապը ճարի քիւչատը էսհամ վէ թավիլիաթ վէ էշեան զիգրյմէր մուհաֆազա էյլէտիկի կիպի, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ գուբոն վէ բօլիցա պէտէլէրինի թանսիկ, վէ Գօրատա մուպայէաթ սրարբէյլարը-նը իյիա վէ մէգքիքեաթ պէյ ու ֆիւրուխթ իմտիկի, վէ Պանգը Օսմանիյէ վատէի մուայյէնէ իլէ թէվտի օլունան նուգուտ իշիւն,

Պիր սէնէ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպալիդէ 100տէ 2 պուչուգ, 6 այ վատէ իլէ օլան մէպալիդէ 100տէ պիր պուչուգ, 3 այ վատէ իլէ թէվտի օլընան մէպալդա 100տէ 1 ֆայզ վերիլմէկի,

Սթամպօլտա չիւպէնին մուամլաթը մէպուսիէթէն պաչգա էմթաա իւզերինէ տախի իգրազը նուգուտ էյէտիկի, էմանէթէն վէ եահօտ վէտիսի ատիյէ օլարագ թէվտի օլընան էչանընն մուհաֆազարընը տէրէօճտէ իթտիկի,

Պէյօղլունտա քեանին չիւպէսինին էմթաա մուամլաթընտան մատտա տիկէր մուամլաթընն քանֆէֆէսինի իյգա էյէտիկի վէ բիպցա ֆիյաթը իւզրէ գուրաւը թավիլիաթ, ենանի Բարիզ չէրի օպլիկասիօնը, Բուսֆուգ տէմիրեօղ թավիլաթը, Եուռնան բրյանգօլը սէնէտաթը, Բանամա բրյանգօլը սէնէտաթը պէյ ու ֆիւրուխթ իթտիկի, Սթամպօլ վէ Պէյօղլունտա քեանին չիւպէյէրտէ Բուսֆուգի տէմիրեօղ թավիլիաթընն բրօմէսլերի տախի սաթրյարզը, վէ 50 լիրայա գատար սէնէվի 100տէ 3 ֆայզ իլէ թէվտի օլընմագ իսթէնիրէն ագէյի գալու՝ իթտիկի իլան օլունը։ 8—3

ԻԼԱՆ

Զիթլի մատէն սուլունընն չէհրիմիզտէ չօգ պահալը (5 ղրչ.) սաթրյագատա օլմասընտան թէյէգքի իտիտիկի հասէպիյէ, մատէնը մէգքիւր գումաշեսար՝ ձէլալ պէյ խանընտա 13 նումէրօլը տէ-բօսընտա մէգքիւր մատէն սուլունը եաբընզ թօսատ տէյի՝ բէրաքէնտ տաիրի սաթմայա մէպուր իտիրի տիր։ Մէգքիւր տէբատա 50 չիլէյի հավի օլան սանտրը 140 ղրչ.ա, վէ չիլէսի 3 ղրչ.ա սաթրյմագատա տրր։ Պօշ չիլէյէր՝ իտարէ թատիֆընտան 20 բարայա կէրի ալընը-յօր։ 24—11

ԶԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒ

ՍԻԿԱՐԱ ՔԵԱՂԸՏԸ

Կիւզել վէ ինճէ սիկարա քեաղրտը մէրգելյարընա՝ Զավուշօղլու ֆապրիգասընտան չրգան վէ պիր կէմի տէմիրի ալէտմէքը մախսուսէսիյլէ թէֆրիգ օլընան իրէքքէն մատուլ սիկարա քեաղրտը թավիյէ իտէրզ։

Զավուշօղլու սիկարա քեաղրտարընն պու գատար սէնէյէն պէրու մազհար օյուտը բաղվէթը ումումիյէյէ պինանէն, չէօհրէթինտէն իսթիֆատ մագսատիյէ պիր չէք թագլարերի չրգարրլմայ օլսուդընտան, միչլերերի պէօյլէ ֆէնա վէ սրնէթէ մուզիրը քեաղրտարտան վրգայէթէն, պէօյլէ թագլիյէրէն իսթիրազ վե թէվագգը իլէ, Զավուշօղլու քեաղրտարընն կէմի տէմիրի ալէտմէքինի հավի օլանարընա, պիւթիւն քեաղրտարընն իւզերինէ միւրէքքէպսիզ վէ տամիա սուրէթինէ ալէտմէքը մէգքիւրէ իլէ պէրաբէր, Թիւրքճէ «Զավուշօղլու» իպարէսի եազրյմէր օլսուդընտան, վէ «Սթամպօլ» բէնվանը քեաղրտարընտա տախի ենէ «Զավուշօղլու» իպարէսի իլէ պէրաբէր իքի սէյան ալէտմէթ պուլունարդընտան, պու ալէտմէթը մախսուսէլէրէ տրգրամ իտիրմէսինի բէճա իտէրիզ։

78—24

ՏՕԻԹՕՐ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

Գումկարուտա Էրմէնի Բաթրիգխանէսի ճատտէսինտէ 15 նումէրօլը խանէտէ։

Մուտտէքը մէտիտէտէն պէրու ֆէնը թէպպակիտէ քէպզը թէճրիպէ իթմիշ օլան թապիպը մուամիլէյէ պու տէֆա խանէի մէգքիրատ իգամաթ իթմէքտէ օլուգ, սոյր վէ ճէհաբը հայդի վէ ճէհաբը Բէնտ-է-լիլ դէնէյէ արտ հէր նէվի էմրազը տրգրամ ու իհթիմամը մախսուսա թէտավի էյէտիկի կիպի, լէ-Բ-լէբ վէ ոէլյէմբը ֆէրբ-հէյէի տախի իթրա իտէր։

Քէնտի խանէսինտէ հէր կիւն խասթա գապալ իտէր, վէ բէնճէնճպին կիւնլէրի էօղլենէն սոնրա մուբաճաաթ իտէն խասթէկհանը մէճճանէն թէտավի իտէր։

Զարչէնպին կիւնլէրի տախի էօղլենտէն էվվէլ վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի էօղլենտէն սոնրա քէօրրիս պարչընտա ֆիւչիքեան էգ. էճզախանէսինտէ խասթա գապալ իտէր։

ՍԱՐՐԱՖԻԹԼԻ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 8 մայիս

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	106—81
Օսմ. էսհամը այըլաբ	25—81
» » գարանը	25—93
» » Սէրի Ա.	64 —
» » » Բ	45—50
» » » Գ	28 —37
Օթօման 1871	099—
Օսմանլը Պանգասը	19 - 31
Բուսիա իսթիքրազը	—
Մրսրը սուդ. մութթահրաէ	104—12
» իսթիկրազը	—
Տաքրլի Սանիյէ Մրսրը	103—
Եունան 5 % 1879	33 - 50
Թօսիյա իսթիգրազը	—
Գուլկար իսթիգրազը	85—50
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—37.40

—

Բարիզ 8 մայիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	102—87
» » 4½ %	107—80
Եէնի Օսմ. էսհամը այըլաբ	26—35
» » » գազանաը	26—40
Մ ի ս պ ա ն ի ա	
Սէրի Բ.	45—35
» Գ.	28—20
Բուսֆէլի չրմէնաքֆէրի	159—37
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	510—
« Պանգասը	738—87
Դրէսի Լիոնէ	822—50
Դրէսի Ֆօնսէ	966—25
Գենթուար ամէգօնթ	585 —
Սիւէյիշ ազախլօը	3400--
Իթալիա էսհամը	89—05
Մրսրը ֆօնս. մութթահրաէ	—
Բոհեմիթ Թիւրք	486—87
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—23

—

Վիէննա 8 մայիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	122—65
Բուսֆէլի չրմէնաքֆէրի ֆի.	84—70
Օսմանլը Բէյի ազախլօը	246- 50

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

էսհ. ուս. ֆիւն ազչ. գաբ.	29—04
» » » էն եիւքսէք	29—08
» » » էն ազչալը	29—01
Գաս սասան ազչալը գ. ք.	29—06
Թանվիլաթը Օսմանլիյէ	102 —
Մէգի Ա.	64 —
» Բ.	45—20
» Գ.	31—20
Բուսֆէլի չրմէնա. ազչմ գբ	158- 50
» » էն եիւքսէք	159- 75
» » էն ազչալը	157 - 75
» » ազչալը	159—
Ագյէ Գահիրի	6—
Բէյրութ Դրչ.	—
Հէվալէօրդ » բէյրութ	60 —

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՏՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէյ ալ	11—24
Սօսիէթէ Օթօման	6—23
Օսմանլը Սիկուրթա ղիրէքէթի	8—75
Բէյի ազախլօը	22—23
Ռոսսիկայ	11—75
Թրանսվասալ մատէնի	64—50
Գօրբօրէն թապա	4—19
Էքսրօր սիկարէթ Ա.)	3—45
Բ.)	3—35

—

ԱԳՈՂԼԷՐԻՆ ՖԻՍԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ. առն	Ղրչ. Բ
Գէլազ մէճիտիյէ ֆրանգը	108—04
Մէճիտլիք »	97—
Գէնչիք »	102—
Ազիզիյէ »	108—
Ինկիլիզ լիրասը	110—35
Ֆրանսազ ալթունը	38—16
Բօլ	30—30
Գրէմիզ ալթունը	51—15
Գարաչոն գայմէսի	8—37

ԳԱՄԳԻՕ

Լօնտրա	111 ¼
Բարիզ 3 այ վատէյի	22—65

ԻԼԱՆԱԹ

ԳԱՂԸ ՍԷՐԱՖԷԷՐԻ ճանեալը ալիսխնէէն

(44) Իւչիւնճի օրտուն Հրամյանն իւչիւն արգը 91 պուչուգ սանթիմէթրը վէ պէհէր թօրընն սրդէմի 3 գրյէ 840 արշէմը ճէտիտանն վէ թուլու 20 պուչուգ մէթրատան աչաղը օլմամագ, վէ էմանը՝ մալին Մանասթրատա թէպիմնտէ իթա գըլընմագ չարթը վէ չէբարթը սարէի միթԼԷԳերրիսարյա միապյէա օլընագ իւ զրէ մահալինճէ մէվզի միանգասյա գօնրան 10 պին թօր ամէրիգան պէզինին՝ սիմ մէճիտիյէ 19 ղրչ. հիսաբյա պէհէր թօրը 32 ղրչ.ա օարագ թալիպի էօնտէսինտէ օլուգ, թարիխը իլանան իթիպարէն պիր հաֆթա խիթամնա գատար միանգասարնա ատվամ օլընճաղընտան, ֆիի միրիտէն թէնզիլիյէ իթայա թալիպ օլանարընը՝ մագամը ալիի Ակրասքէրի Լէվգաֆմաթը Ուսմանիյէ տաիրէսինէ կէմէլէրի։ 3—2

ԽԱՋԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէ էրզադ անպարը իչիւն արնճաղ նաղ սէպզէսինին միանգասարնա պայլանրլաճաղընտան, թալիպ օլանարընը բազար վէ չարչէնպին կիւնլէրի Խազինէի ճէլիլէի մէգքիրյէ միբռաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—3

Խօճա Բաչա վագֆընտան մահալլէի վագֆտա Պաղը Ալի ճատտէսինտէ վագ։ արտա պիլիմզայէտէ չէբարթը մուպարրէսիյլէ իյճար իտիլճէկինտէն, խսթիյճարընա թալիպ օլանլարը բէյ ազչէլերինի միսթասրպէն՝ թարիխը իլանան իթիպարէն մայիսը Բուսֆինին կիւնճէ բ.ինճէնպին կիւնիւնէ տէկին էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսի Մուհասեպէի Ուսմանիյէ իտարէսինէ միբռաճաաթ էյլէմէլերի։ 3—3

Քէմանքէշ Ամէտ Աղա վագֆընտան Լալէլիտէ Քէմանքէշ մէքթէպի թանտա վագը 81 վէ 83 նումէրօլը իքի պապ տիւքքեան պիրմիւզայէտէ իյճար իտիլճէկինտէն, խսթիյճարընա թալիպ օլանլարը՝ բէյ ազչէլերինի միսթասրպէն թարիխը իլանէն իթիպարէն մայիսը Բուսֆինին Գիւնճի բէնճէնպին կիւնիւնէ ակին էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսի Մուհասեպէի Ուսմանիյէ իտարէսինէ միբռաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

24 նիսան 311 3—3

Մուլդա մուհասիբիյին գօմիսիօնը բէհի վիլայէթի ազամտան մէրնուս Եուսուֆ Բիլդա բաչանին թէրէքէսինտէ զուհուր իտէն պիր չիֆթ արապա պարկիրի լէտել միւզայէտէ՝ լիրան Օսմ. 108 վէ սիմ մէճիտիյէ 20 ղրչ. հիսապլյա թալիպի էօնտէսինտէ 8000 ղրչ.ա թէգարրուր իթիմէքլէ, զիյատ իլէ իշթիրյա թալիպ օլանլարը՝ չէհրը հալը Արապիին 15ճի ճումա կիւնիւ մէրնումը միչարէլյէյին Պէյիքթաշտա Թէյվիգիյէ մահալլէսինտէ քեանին գօնագլարընա հաղը պուլնմալարը իլան օլունը։

11 զիլգաաէ 312 3—2

Պուլկար տաղը մատէնինին սէնէի սապրգ վէ լարգ հասրլաթընտան պիր թագրմ օլարագ ալվճուտ պուլրնան 64188 տիրհէմը ճէտիտ 647 միչար տիրհէմ սիմ խալիս իլէ 546 տիրհէմը ճէտիտ 868 միչար տիրհէմ ալթունրն միզայէտէսի պիլիճրա չէհրը հալը Բուսֆինին 29ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 9 ըստալէրինտէ գարարտաէսի քէշիտ օլունմագ, վէ 48 սաաթ զարֆընտա 100տէ 3 գամմ գապալ օլունրպ անտէն սօնրա զամմ գապալ օլընմամագ, վէ թէգարրուր իտէնէք էսմանը նագտէն վէ տէֆթարէն վէ լիրան Օսմանի 100 ղրչ.ա օլարագ Օրման, Մէսաին վէ Զրրաաթ նէկզարէթի վէզնէսինէ թէսիմ գրընմագ իւղրե, մէգքիբ էլ մրգտար ալթուն վէ կիւմիշ մէվզիի միզայէտէյէ վագ օլունարդընտան, թալիպ օլանարընն տէոզիթօլարրյա պէրապէր նէզարէթը միչարէլէյէսյա միբռաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

25 նիսան 311

Գօմանօվատա թաթար Սինան պէյ վագֆընտան 3 պապ տիւքքեան իլէ պիր պապ տէյիրմէնին 18550 վէ Իպրահիմ պէյ վագֆընտան օլան տէյիրմէնին 8600 ղրչ. պէտէլլէր իլէ պիր սէնէլիկի թալիպէրի էօնտէսինտէ օլարդը Գօսօպա վիլայէթի էվգաֆ մուհասեպէճիլիկինտէն վարիտ օլան 24 նիսան 311 թարիխի թէլէկրաֆնամէտէ պէյան օլունմրյ օյտրդընտան, ադարթը մէգքիւրէյէ գամմիա թալիպ օլանարը՝ սէնէի հարիյէ մայիսինին 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միւսթասրպէն Ցէրասատէճէ էվգաֆը Հիւմայուն մուհասեպէի ուսմանիյէ իտարէսինէ վէ մահալինճէ մէգքիրյէ միբռաճաաթ էյլէմէլերի։ 3—3

Խօճա Բաչա վագֆընտան մահալլէի վագֆտա Պաղը Ալի ճատտէսինտէ վագ։ արտա պիլիմզայէտէ չէբարթը մուպարրէսիյլէ իյճար իտիլճէկինտէն, խսթիյճարընա թալիպ օլանլարը բէյ ազչէլերինի միսթասրպէն՝ թարիխը իլանան իթիպարէն մայիսը Բուսֆինին կիւնճէ բ.ինճէնպին կիւնիւնէ տէկին էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսի Մուհասեպէի Ուսմանիյէ իտարէսինէ միբռաճաաթ էյլէմէլերի։ 3—3

Քէմանքէշ Ամէտ Աղա վագֆընտան Լալէլիտէ Քէմանքէշ մէքթէպի թանտա պիթիթնիւ. էօրիւճիւ Ամէտ։

..528..12000.— Գարարոր Տաղիգտէ Եավուզ Արսլան մահալլէսինտէ Ալյագմա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտալը միչլէմմի վէ շէհրի 60 ղրչ. քիրալը ախյապ պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին պիլթիւն. Նագիֆ։

..121, 121, 121 միւքերրէր.. 20000.—Խասքէօյտէ Թուրչուճը մահալլէսինտէ Խումպարխանէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 134 մէթրօ արսատա մէպնի 9 օտա վէ 3 սուֆա վէ 2 գուլու վէ 24 մէթրօ պաղչէյի վէ շէհրի 190 ղրչ. քիրալը թահմիրնատա 2 պապ տիւքքեանը միչլէմմի քեարկիր պիր պապ մէնդիլին սիլիս հիսսէսի. հաճի Ամէտ։

..72, 74..7500.—Ալյանսարայ գուրպինտէ Ամիգ Մուսթաֆա Բաչա մահալլէսինտէ Լօնճա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ թահմիրնատա պիր պապ թէնպէքիճի տիւքքեանը միչլէմմի վէ շէհրի 110 ղրչ. քիրալը նիմ քեարկիր պիր պապ մէնդիլին նբսքի հիսսէսի. հաճի Հասան։

..55 աթիգ 49 ճէտիտ..7500.— Սօֆիլար մահալլէսինտէ Ամէտիյէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 66 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտալը միչլէմմի վէ շէհրի 70 ղրչ. քիրալը քեարկիր պիրա կէտիք պիր պապ իշքեմպէճի տիւքքեանընն նբսքի հիսսէսի. հաճի Հիւսեյին։

..9..1000.—Ագսէրայտա Ճաֆէր Ագա մահալլէսինտէ Սօրկուճճը սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 136 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 167 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի ախյապ պիր պապ մէնդիլին նբսքի հիսսէսի. Հիւսնի։

..8..6500.—Գասրմ Բաչատա Իսհէմ Ամէտ էֆ. մահալլէսինտէ Բաբաղ Քէօբրիւսի ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 152 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 գուլու վէ 125 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի մուգատտէմա պիր պապ մէնդիլ էլեէվմ պէքեար օտալարընը հավի ախյապ պիր պապ մէնդիլին նբսքի հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..2, 4..978.—Պէյգօղտա Եալը գարիյէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէպնի պիրպիրինէ մագլուպ մուգատտէմա 4 պապ տիւքքեան էլեէվմ մա օտա թախմինէն 91 մէթրօ պիր գրթա արսանրն 315 սէհիմ իթիպարրյա 44 սէհիմ հիսսէսի. հաճի Ամէտ։

..6 միւքերրէր..7500.— Գասրմ Բաչատա Եէլ Ցէյիրմէնի մահալլէսինտէ Եէնի Զէյմէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 121 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆայը միչլէմմի ախյապ պիր պապ մէնդիլին նբսքի հիսսէսի. Հիւսնի։

..10, 12..20000.—Գասրմ Բաչատա Իպհէմ Ամէտ էֆ. մահալլէսինտէ Բաբաղ Քէօբրիւսիս ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 343 մէթրօ արսատա մէպնի 16 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 343 մէթրօ հավլու մահալինի միչլէմմի վէ շէհրի 200 ղրչ. քիրալը ախյապ եէկտիկէրինէ մագլուպ թիւրպէյի խան տիմէքլէ մաարուֆ պիր խանընն նբսքի հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..26..12000..600.— Խասքէօյտէ Թուրչուճը մահալլէսինտէ Խումպարխանէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 136 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 1 խամուրլրգ վէ 1 ալբրը վէ 129 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի վէ շէհրի 250 ղրչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ էքմէքճի ֆրրունընընն սիլիս հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..6..4280..2500.— Եէնի Պաղչէտէ Արբա Էմինի մահալլէսինտէ թաթլը Գուլու ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 304 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի մուգատտէմա էլեէվմ 2 պապ ախյապ մէնդիլին 2 վագֆլա մուայյէն մահալինին 4 հիսսէտէն 1 պուչուգ վէ 1 վագֆտան տիկէր մուայյէն մահալինին բուպ հիսսէլերի. Նագիֆ։

..6..100,000.— Լալելիտէ Մէսիհ Բաչա մահալլէսինտէ Համմամ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 1204 մէթրօ արսատա մէպնի 38 գուրնա վէ 9 հավլէթ վէ ճամէքեան մահալիյէ 570 մէթրօ մահալի վէ 1 տէլլագ օտասը վէ 1 գուլու վէ տէրունինէ ճարի 12 մասուրա մարիէղիգի միչլէմմի վէ շէհրի 2000 ղրչ. քիրալը Գրգլար Ազասը համմամը տիմէքլէ մաարուֆ միլք մա կէտիք չիֆթէ համմամընն բուպ հիսսէսի. Նագիֆ։

..17..35000.—Ֆաթիհտ Միյմար Սինան նամը տիկէր Գումրուլը Մէսճիտ մահալլէսինտէ Եեշիլ Թուլումպա սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 418 մէթրօ արսատա մէպնի 11 օտա վէ 4 սանտրգ օտասը վէ 3 սուֆա վէ մամթպախ մահալի իլէ 1 գուլու վէ 114 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի ախյապ պիր պապ գօնաղընն նբսքի հիսսէսի. Նագիֆ։

..33..1000.—Թօքգարուտա Պայազիտ Ագա մահալլէսինտէ Հալլաճ սօգաղընտա տէրունինտէ 1 գուլուլը միչլէմմի թախմինէն վէ թէրպիէն 192 մէթրօ պիր գրթա արսանրն պիպիթիւն. Նագիֆ։

..126..9000.—Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Պայազիտ Մէյտանը ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի վէ շէհրի 70 ղրչ. քիրալը ախյապ պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին նբսքի հիսսէսի. Էօրիւճիւ Ամէտ։

.. 14, 16, 16 միւքերրէր 16.. 45000.—Իսկիուսարտա Սէլիմէ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 184 մէթրօ արսատա մէպնի մուգատտէմա պիր պապ գահվէ տիւքքեանը կէտիկի էլեէվմ ֆէվգինտէ վէ զահրընտա 10 ատէտ պէլքեար օտասը վէ պիր սուֆա վէ 1 գուլու վէ 106 մէթրօ պաղչէ վէ շէհրի 220 ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ պագգալ վէ ախյապ պիր պապ թէրգի վէ գահվէ տիւքքեանլարընն պիպիթիւն. հաճի Ամէտ։

(1) Ճիմէլէրին պաչարընտա իլգ հիզատա պուլունան ռագամլար՝ մանիլտրն նումէրօլարընը վէ իքինճի հիզատաքիլէր գրյմէքը մուխամմէնէլերինի պիլտիրմէքտէ տիրլեր։

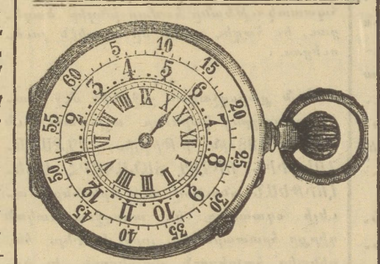

ԵԷՆԻ ԻՑՃԱՏ

ԱԼԹՈՒՆ ՎԷ ԿԻՒՄԻՒՇ ՀԱՄԻՏԻՅԷՆ ՍԱԱԹԼԱՐԸ

Պու սաաթլար եալընրզ պիր եէկզօյան վասրթաարյա հէմ պարթակա վէ հէմ ալթուրգա սաաթլարը կէսսիրիպ, պաչգա պիր սաաթտան պյար ալմադա հաճէթ պրագմազլար։ Պու սուրէթլէ մէսկէբէթիմիզտէ միւթեսավիէնէ իսթիմալ օլանան հէր իքի սիւրիւ սաաթլար տայմա կէօզ էօնիւնտէ պուլընրը։

ԵԷԿԵՍԱՆԷ ՄԷՐՔԷԶԻ

Զ-ըշ-ա-է Քէպէրտէ Վ-ը-ր-է-ը Խ-Ա-Ն-Ը-Ն ՝ Ն ° 2

ՑՈՎՍԵՓ ԹՕԼԱԵԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ ՑԸՐ.

Մէգքիւր մաղազատա քէպզալիք հէր նէվի ալթուն վէ կիւմիւշ սաաթ վէ գօրտնարար վէ սարբէ վէ Գրիմէօճլ ուսուլինտէ պէյազ մատէն իւզերինտէ կիւմիւշ գաբլը թէֆրիլէր տախի պուլընրը։

Իշպու մաղազա՝ սաթտրդը մալլար իչիւն պէրբէր ֆիթուբա իթա խէրէք միշլեթիյէ թէէմին իտէր։

ՑԻՑԱԹԼԱՐ ԷՉՎԷՆ ՏԻՐ.

ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ՍԱԹԸԸ

Մ. Ժան Բաալթի Թիճարէթ էվի՝ Էվրօբանընն էն պէօյիւք ֆապրիգալարընտան սոն մատա պիր խայլի ալէա վէ նէֆիս եէնի մալլար կէթրիթմէքճէ օլմաղա, էկիտէն էլտէ պուլունան մալլարընը զայէթ էՀվէնն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ իթմէկէ գարար վէրմիշ օլարդընը միւհմեթէմ էհալիյէ իլան իտէր։

Մէգքիւր մաղազա՝ տայմա բաղպէթը էհալիյէ մազհար օլմուշ օլարդընտան, միւթեատտիտ միչլեթիրիլերի էվվէլքինէն տահա ալէա մէմնունա վէ խօշնուտ իտէճէկինի զանն ու մէմուլ իթմէքճէ տիր։

Սէթընը Տարիէ գարշընընտա Գապրիսթան սօգաղընտա։

15/27 դեկտեմբեր 1893

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքքար իլան իլէ թաղեիրը մուամէլաթի օլընճայա գատար եանի նագտ իլէ ֆիւրուխթ օլընմագ գախուսի վագ զըլընընճայա տէկկին եալընը մահալլէսինտէ վագֆիյէսէն հիսէտտարանընն հասպ էլ նիզամ պիլա միւզայէտէ թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսսէլի սէֆնալէրին նբսքը մէճիսի 19 ղրուշ վէ նբսքը պիկէրի Խապինէի Եվգաֆը Հիւմայունընն սուրէթի վէ գուբօնյալա աաթրյանամագ տը։ Թամմ հիսսէլի օլուգ տա պիլմիզայէտէ սաթրյանարընն մուաճճէլէսինին նբսքը լիրա 100 ղրչ. հիսաբյալա լիրա օլարագ, վէ պիկէր նբսքը քէգալիք սուրէթի վէ սէրկի գապալիյէ իսթիֆա զըլընճաճաղընտան, պու գապալիյէ սաթիիզմքամսիլաթընն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընը պիրինճի 2ինճի իլան միւտտէթի օլան իչպու 310 սէնէսի նիսանընն 24ինճի կիւնիւնէ իսթիսարէն մայիսին 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար թալիպ օլանլարը՝ գրյմէքը մուխամմէնէլէրինին էօչրիւնէ միւսավի թէէմին ագչէլերիլէ պէրապէր Մահիրլաթ իսարէսինտէ միբռաճաաթ իթմէլերի լազըմ կէլէճէկի 2ճի տէֆա օլարագ իլան օլունը։

..19..1200(1).— Քէչէճիլերտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ չրգմագ Ճինագ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 56 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 15 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի ախյապ վէ խարապ պիր պապ մէնդիլին պիպիթիւն. միւնտահի Նագիֆ։

..138..7250..3000.— Ճէբրահ Բաչատա Քիւրքճի Պաղը մահալլէսինտէ Քիչիք Լանկա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 272 մէթրօ պիր գրթա արսանրն պիպիթիւն. էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..18..10000.— Իսկիուսարտա Զագրրը Հասան Բաչա մահալլէսինտէ Սուուտիյէ ճատտէսինտէ ֆէվգինտէ 2 օտալը միչլէմմի թախմինէն վէ թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1140 մէթրօ պաղչէյի վէ շէհրի 80 ղրչ. քիրալը ախյապ պիր պապ ախրրրն պիպիթիւն. հաճի Ամէտ։

..102..5000..3500.—Եգիպտա Թագեէճի մահալլէսինտէ Զէօմլէքճիլեր ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 64 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի ախյապ պիր պապ մէնդիլին պիպիթիւն. էօրիւճիւ Ամէտ։

..528..12000.— Գարարոր Տաղիգտէ Եավուզ Արսլան մահալլէսինտէ Ալյագմա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտալը միչլէմմի վէ շէհրի 60 ղրչ. քիրալը ախյապ պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին պիպիթիւն. Նագիֆ։

..121, 121, 121 միւքերրէր.. 20000.—Խասքէօյտէ Թուրչուճը մահալլէսինտէ Խումպարխանէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 134 մէթրօ արսատա մէպնի 9 օտա վէ 3 սուֆա վէ 2 գուլու վէ 24 մէթրօ պաղչէյի վէ շէհրի 190 ղրչ. քիրալը թահմիրնատա 2 պապ տիւքքեանը միչլէմմի քեարկիր պիր պապ մէնդիլին սիլիս հիսսէսի. հաճի Ամէտ։

..72, 74..7500.—Ալյանսարայ գուրպինտէ Ամիգ Մուսթաֆա Բաչա մահալլէսինտէ Լօնճա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ թահմիրնատա պիր պապ թէնպէքիճի տիւքքեանը միչլէմմի վէ շէհրի 110 ղրչ. քիրալը նիմ քեարկիր պիր պապ մէնդիլին նբսքի հիսսէսի. հաճի Հասան։

..55 աթիգ 49 ճէտիտ..7500.— Սօֆիլար մահալլէսինտէ Ամէտիյէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 66 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտալը միչլէմմի վէ շէհրի 70 ղրչ. քիրալը քեարկիր պիրա կէտիք պիր պապ իշքեմպէճի տիւքքեանընն նբսքի հիսսէսի. հաճի Հիւսեյին։

..9..1000.—Ագսէրայտա Ճաֆէր Ագա մահալլէսինտէ Սօրկուճճը սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 136 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 167 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի ախյապ պիր պապ մէնդիլին նբսքի հիսսէսի. Հիւսնի։

..8..6500.—Գասրմ Բաչատա Իսհէմ Ամէտ էֆ. մահալլէսինտէ Բաբաղ Քէօբրիւսի ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 152 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 գուլու վէ 125 մէթրօ պաղչէյի միչլէմմի մուգատտէմա պիր պապ մէնդիլ է